

Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 15 наурыздағы № ҚР ДСМ -25 бүйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 19 наурызда № 27182 болып тіркелді.

"Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасының Кодексі 7-бабының 32) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Осы бүйрыққа қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты бекітілсін.

2. "Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 29 желтоқсандағы № 1027 бүйрығының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16279 болып тіркелген) күші жойылды деп танылсын.

3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Ана мен бала денсаулығын сақтау департаменті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бүйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бүйрықты ресми жариялағаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бүйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркегеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Заң департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Осы бүйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау вице-министріне жүктелсін.

5. Осы бүйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрі

"КЕЛІСІЛДІ"
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрлігі

A. Финият

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2022 жылғы 15 наурыздағы
№ ҚР ДСМ-25 бүйрығына
қосымша

Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты

Ескеरту. Стандарт жаңа редакцияда - КР Денсаулық сақтау министрінің 21.02.2025 № 11 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйріғымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты (бұдан әрі – Стандарт) "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасының Кодексі 7-бабының 32) тармақшасына және 138 бабына (бұдан әрі – Кодекс) сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасына сәйкес балаларға педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру қағидаттарына қойылатын талаптар мен қағидаларды белгілейді.

2. Педиатриялық көмек он сегіз жасқа (кәмелеттік жасқа) толмаған балаларға (бұдан әрі – балалар) Кодектің 117, 118-баптарына сәйкес нысандарда және жағдайларда көрсетіледі.

3. Медициналық ұйымдар (бұдан әрі – МҰ) педиатриялық көмек көрсетудің барлық кезеңдерінде сабактастықты сақтай отырып, балаларды профилактикалауға, ерте диагностикалауға, емдеуге бағытталған іс-шаралардың орындалуын қамтамасыз етеді.

4. Балаларға медициналық көмек Қазақстан Республикасы Үкіметінің "Тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемінің тізбесін бекіту және Қазақстан Республикасы Үкіметінің кейбір шешімдерінің күші жойылды деп тану туралы" 2020 жылғы 16 қазандағы № 672, "Міндепті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесіндегі медициналық көмектің тізбесін бекіту туралы" 2019 жылғы 20 маусымдағы № 421 қауулыларына сәйкес тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі (бұдан әрі – ТМККК) шеңберінде және міндепті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінде медициналық көмек көрсетуге үміткер денсаулық сақтау субъектілерімен жүзеге асырылады.

5. Балаларға қатысты физикалық зорлық-зомбылық фактілерін анықтаған МҰ тиісті көлемде медициналық көмек көрсетеді және ақпарат түскен күні ішкі істер органдарына және бала құқықтарының кепілдіктерін жүзеге асыру жөніндегі жергілікті атқарушы органдарға хабарлайды.

6. МҰ "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндептін атқарушының 2020 жылғы 30 қазандағы № КР ДСМ-175/2020 бүйріғына сәйкес (бұдан әрі – № КР ДСМ-175/2020 бүйрік) (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21579

болып тіркелген) денсаулық саласындағы медициналық есепке алу құжаттамасының нысандарын жүргізуді қамтамасыз етеді.

7. Педиатриялық көмек көрсететін МҰ-да балалардың қауіпсіздігі мен санитариялық-эпидемиологиялық салуаттылығын қамтамасыз ете отырып, балаларға жайлы болуын қамтамасыз ететін орта (түрлі-түсті интеръер, балалар ойын аймақтары, ойыншықтар) құрылады.

8. Педиатриялық көмек көрсететін МҰ-да емшек сүтін алмастырыштарды жарнамалауға жол берілмейді.

9. Облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың денсаулық сактауды мемлекеттік басқарудың жергілікті органдары патронаждық байқаудың тиімділігін үйлестіру мен бағалауды жүзеге асыра отырып, патронаждың әмбебап прогрессивті моделі және жұмыс орнында балалық шақтағы ауруларды ықпалдастыра қарау бойынша бастапқы медициналық-санитариялық көмек мамандарының біліктілігін үздіксіз арттыруды жүзеге асыратын оқу-әдістемелік орталық (бұдан әрі – ОӘО) құрады.

10. ОӘО мынадай функцияларды атқарады:

1) үздіксіз оқытуды ұйымдастыру және өткізу:

жүктілік кезінде, босанғаннан кейінгі кезенде әйелдер мен балаларды патронаждық бақылауды жүзеге асыратын МҰ мамандары (акушерлер, педиатрлар, жалпы практика дәрігерлері, психологиялар, әлеуметтік қызметкерлер, фельдшерлер);

патронадық мейіргерлер;

супервизорлар;

балаларға шұғыл көмек көрсету бойынша МҰ медицина қызметкерлері (дәрігерлер, орта медициналық персонал, фельдшерлер).

2) патронаждық мейіргерлерінің кеңес беру дағдыларын қалыптастыру;

3) патронаждың әмбебап прогрессивті моделі және балалық шақтағы ауруларды ықпалдастыра қарау бойынша өңірдегі медицина қызметкерлерінің үздіксіз кәсіби дамуына мониторинг жүргізу;

4) Медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсететін өнірлік МҰ-ға (бұдан әрі – МСАК МҰ) қолдауши және сыртқы супервизияның сапарларын өткізу;

5) медициналық қызметкерлердің балаларға шұғыл көмек көрсетуге дайындығын мониторингілеу.

11. Осы Стандартта қолданылатын терминдер мен анықтамалар:

1) БЖАЫҚ – бес жасқа дейінгі балаларға уақтылы және сапалы медициналық көмек көрсетуге, олардың сырқаттанушылығын, өлімін, мүгедектігін азайтуға, сондай-ақ физикалық, психоәлеуметтік және эмоциялық дамуын жақсартуға бағытталған Дүниежүзілік денсаулық сактау үйимы (ДДҰ) және Біріккен Ұлттар Ұйымының Балалар Қоры (ЮНИСЕФ) ұсынған стратегия;

2) бала (балалар) – он сегіз жасқа (кәмелетке) толмаған адам;

3) үй жағдайында патронаждық қызмет көрсетудің әмбебап прогрессивті моделі (бұдан әрі – ПӘПМ) – бұл жүкті әйелдердің, босанған әйелдердің, жаңа туған нәрестелердің және бес жасқа дейінгі балалардың денсаулығы мен дамуына қауіп төндіретін медициналық және әлеуметтік тәуекелдерді анықтауға және азайтуға бағытталған үйде патронаждық бақылаудың аралас моделі;

4) медициналық-санитариялық алғашқы көмек – адам, отбасы және қоғам деңгейінде көрсетілетін аурулар мен жай-күйлердің профилактикасын, диагностикасын, емін қамтитын, халықтың мұқтажына бағдарланған медициналық көмекке алғашқы қол жеткізу орны (бұдан әрі – МСАК);

5) медициналық ақпараттық жүйе – денсаулық сақтау субъектілерінің процестерін электрондық форматта жүргізуді қамтамасыз ететін ақпараттық жүйе (бұдан әрі – МАЖ);

6) супервизия – тікелей бақылау сапарлары құралдарын, анықталған проблемалар бойынша мастер-класстарды пайдалана отырып, патронаждық байқау процесін жақсарту және ілгерілету мақсатында, сондай-ақ медициналық персоналдың психологиялық қолдау және эмоционалдық күйіп қалуының алдын алу мақсатында МСАК МҰ қолдаушы немесе сыртқы мониторингінің сапарлары.

2-тарау. Педиатриялық көмек көрсететін үйымдардың құрылымы

12. Амбулаториялық жағдайда педиатриялық көмекті МСАК үйымдары көрсететін МҰ "Медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 24 тамыздағы № ҚР ДСМ-90 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 24094 тіркелген), "Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді үйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндеттін атқарушының 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32160 болып тіркелген) және осы Стандартпен сәйкес жүзеге асырады.

13. МСАК стандартына сәйкес бекітілген халыққа қызмет көрсету үшін МСАК МҰ, МСАК мамандарын бекіте отырып, учаске қалыптастырылады.

14. Жүкті әйелдерге, босанатын әйелдерге және бес жасқа дейінгі балаларға патронаж жасауды жүкті әйелдерге, босанатын әйелдерге және бес жасқа дейінгі балаларға патронаж жасауды жүзеге асыратын мейіргер (бұдан әрі – патронаждық мейіргер) "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық

сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № КР ДСМ-305/2020 бұйрығына сәйкес (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) (бұдан әрі – № КР ДСМ-305/2020 бұйрық) жүргізеді.

50 жүкті әйелге, босанғандарға және 5 жасқа дейінгі 300 балаға 1 патронаждық мейіргер лауазымы есебінен белгіленеді.

15. Амбулаториялық жағдайда МСАК МҰ құрылымында және консультативтік-диагностикалық орталықтарда педиатр кабинеті құрылады.

16. Медициналық және әлеуметтік тәуекелдерді уақтылы анықтау мақсатында балалар халқы тіркелген МСАК МҰ даму және ерте араласу орталығы (бұдан әрі – ДЕАО) құрылады.

17. ДЕАО құрылымы мыналарды қамтиды:

жүкті әйелдер мен бес жасқа дейінгі балаларды әмбебап және прогрессивті патронаж бақылаудың супервизиясын жүзеге асыратын дәрігердің кабинеті;

патронаждық мейіргер кабинеті;

баланы дамыту кабинеті (бұдан әрі – БДК), тамақтану жөніндегі ресурстық орталық ;

шуды оқшаулаумен аудиологиялық және психофизикалық скринингтер жүргізуге арналған кабинеті.

18. Стационарлық жағдайларда педиатриялық көмекті босандыру ұйымдары, көпбейінді және мамандандырылған стационарлар, республикалық денгейдегі медициналық ұйымдар шүғыл, кезек күттірмейтін және жоспарлы нысандарда жүзеге асырады.

19. Амбулаториялық жағдайда балаларға мамандандырылған көмектің қолжетімділігін қамтамасыз ету үшін көпбейінді балалар стационарларының құрылымында консультациялық-диагностикалық орталық құрылады.

20. Бес жастан кіші емес балаларға стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмекті МСАК МҰ, көпбейінді және мамандандырылған стационарлар жүзеге асырады.

21. Төсек қорының құрылымы жыл сайын қайта қаралады және облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың денсаулық сақтауды мемлекеттік басқарудың жергілікті органдары өнірдің балалар халқының өлім-жітімінің, сырқаттанушылығының және мүгедектігінің құрылымына талдау жүргізу негізінде айқындалатын қажеттілікке сүйене отырып бекітеді.

22. Орта білім беру ұйымдарында медициналық көмек көрсету "Орта білім беру ұйымдарында медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндеттін атқарушының 2023 жылғы 14 наурыздағы № 37 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32069 болып тіркелген) сәйкес амбулаториялық жағдайда МСАК МҰ жүзеге асырылады.

3-тaraу. Педиатриялық көмек көрсететін ұйымдар қызметінің негізгі міндеттері мен бағыттары

23. Педиатриялық көмек көрсететін МҰ қызметінің негізгі міндеттері мен бағыттары мыналар:

- 1) БЖАЫҚ қағидаттарын сақтай отырып, дәрігерге дейінгі, білікті, мамандандырылған медициналық көмек көрсету;
- 2) балаларға кезек күттірмейтін көмек көрсету;
- 3) балаларға жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету;
- 4) балаларға профилактикалық іс-шаралар жүргізу:
скринингтік және профилактикалық тексерулер жүргізу;
вакцинация жүргізу;

зорлық-зомбылық пен жарақаттанудың алдын алу жөніндегі іс-шараларды қоса алғанда, жүкті әйелдер мен балалардың денсаулығы мен дамуына қауіп төндіретін балалардағы әлеуметтік және медициналық тәуекелдерді уақтылы анықтай отырып, патронаждық бақылау;

салауатты өмір салтын насиҳаттау және қалыптастыру жөніндегі іс-шараларды іске асыру;

- тек емшек сүтімен және балаларды тамақтандыруды қолдау бойынша кеңес беру;
- 5) созылмалы аурулары бар балаларды динамикалық бақылау;
- 6) катамнезді және балалардың даму мониторингін қоса алғанда, ерте араласу жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу;
- 7) балаларға медициналық оңалту және абилитация жүргізу;
- 8) балаларға паллиативтік көмек көрсету.

4-тaraу. Амбулаториялық жағдайда педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру тәртібі

24. Амбулаториялық жағдайда педиатриялық көмекті бекітілген балалар халқы бар МСАК МҰ және меншік нысанына қарамастан консультациялық-диагностикалық орталықтар көрсетеді.

25. Амбулаториялық жағдайларда балаларға педиатриялық көмекті № КР ДСМ-305/2020 бұйрығына сәйкес дәрігерлер, кеңейтілген практиканың мейірлері, жалпы практика мейірлері, участекелік мейірлері, мамандандырылған мейірлері, білім беру ұйымдарындағы медициналық пункттің мейірлері (бұдан әрі – мейірлер ісінің мамандары), фельдшерлер, денсаулық сақтау саласындағы әлеуметтік жұмыс жөніндегі мамандар (бұдан әрі – әлеуметтік қызметкер), сондай-ақ психологтар көрсетеді.

26. МСАК ұйымдарына бекіту "Медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарына жеке тұлғаларды бекіту қағидаларын бекіту

"туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 13 қарашадағы № ҚР ДСМ-194/2020 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21642 болып тіркелген) сәйкес жүргізіледі.

Бес жасқа дейінгі балаларды бекіту олардың нақты тұрғылықты жері бойынша жүзеге асырылады.

27. Баланың дамуы туралы мәліметтері бала туған күнінен бастап № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрықпен бекітілген "Амбулаториялық науқастың медициналық картасы" № 052/е нысанының 1 және 2 салым параптерына сәйкес МСАК МҰ МАЖ-ға енгізеді.

28. Білім беру, әлеуметтік қорғау, мәдениет және спорт жүйелері ұйымдарына ұсыну үшін балалардың денсаулық жағдайы туралы ақпарат № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген № 052-2/е "Бала денсаулығы паспорты" нысанына сәйкес МАЖ-да автоматты түрде қалыптастырылады.

29. Жүкті әйелдерге, босанған әйелдерге және бес жасқа дейінгі балаларға осы Стандартқа 1-қосымшаға сәйкес патронаждың әмбебап схемасы бойынша тіркелген жері бойынша МСАК МҰ мамандарының патронаждық баруы жүргізіледі.

30. "Неонатология", "Педиатрия" мамандығы бойынша дәрігер босандыру ұйымдарынан жаңа туған нәрестелерді шығару кезінде "Қазақстан Республикасында неонаталдық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндеттін атқарушының 2023 жылғы 31 наурыздағы № 52 бұйрығына (бұдан әрі – ҚР ДСМ № 52 бұйрығы) (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32214 болып тіркелген) сәйкес жоғары, орта, төмен медициналық тәуекелдер топтарына бөледі.

31. ДЕАО жүргізеді:

"Скринингті ұйымдастыру қагидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2010 жылғы 9 қыркүйектегі № 704 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6490 болып тіркелген) (бұдан әрі – ҚР ДСМ № 704 бұйрық) сәйкес жаңа туған нәрестелер мен ерте жастағы балаларға скринингтер жүргізу, өткізілген скринингтердің тиімділігін талдай отырып;

осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес "M-CHAT-R" балалар үшін аутизмге түрлендірілген скринингтік тест;

тұрмыстық зорлық-зомбылық пен балаға қатыгездіктің алдын алу;

дамуында алғаш рет анықталған ауытқулары бар балалардың мониторингі;

патронаждық бақылаудың тиімділігін жоспарлау, ұйымдастыру, жүргізу, мониторингілеу және бағалау;

баланың заңды өкілдерімен бірлесіп отбасын сүйемелдеудің жеке жоспарын әзірлеу, оның іске асырылуына мониторинг жүргізу;

балалардың психомоторлық, сөйлеу және физикалық дамуын бақылау, содан кейін ата-аналарға анықталған мәселелер бойынша кеңес беру;

балалардың заңды өкілдерімен бірлесіп ерте араласудың жеке жоспары (бұдан әрі – ЕАЖЖ) әзірлеу және іске асыру

балалар мен олардың отбасыларына қажеттілікті анықтау және ведомствоаралық көмекті үйымдастыру

даму кемістігі бар балаларға мультипәндік топтың (бұдан әрі – МПТ) консультацияларын үйымдастыру

бес жасқа дейінгі балалардың заңды өкілдеріне күтім мәселелері бойынша кеңес беру, үйде науқас балалар және ауытқулары бар психофизикалық дамуда балалар үшін;

позитивті ата-ана болу дағдыларын қалыптастыру, балалардың дамуы үшін ойындардың, оқудың, қарым-қатынастың маңыздылығын түсіндіру;

жүкті әйелге немесе бала емізетін анаға дұрыс тамақтану, отбасын жоспарлау, емшек сүтімен емізуі қолдау және релактация туралы ақпарат беру;

тек емшек сүтімен емізуін артықшылықтарын насиҳаттау және қолдау;

емшекпен емізу кезінде баланы дұрыс орналасу дағдыларын қалыптастыру және қеудеге салу техникасын сақтау;

өмірдің бірінші жылындағы балаларға емшек сүтін алмастырғыштарды тағайындау туралы мәселені шешу

баланың заңды өкілдерін санитарлық қауіпсіздік нормалары мен энергетикалық қажеттілікті ескере отырып, қосымша тағамдарды уақтылы енгізу және оларды практикалық дайындау дағдыларына үйрету;

балалар үшін жарақаттанудың, уланудың және жазатайым оқиғалардың алдын алу үшін қауіпсіз орта құру жөніндегі шараларды баланың заңды өкіліне/өкілдеріне түсіндіру;

баланың заңды өкілдерінің үйде тамақтануды үйымдастыру тәсілдерін өзгерту;

баланың заңды өкілдерімен екі жасқа дейінгі балаларға қосымша тамақ дайындау және екі жастан асқан балаларға дұрыс тамақтану бойынша сабактар (тренингтер, жеке әңгімелер, топтарда практикалық сабактар) өткізу

үйде бес жасқа дейінгі балалардың дұрыс тамақтануын үйымдастыру бойынша баланың заңды өкілдеріне сауалнама жүргізу.

32. Әрбір МСАК МҰ МПТ құрылады, оның құрамына участекелік дәрігер, педиатр, невропатолог, психолог, әлеуметтік қызметкер, патронаждық мейіргер кіреді, бейінді мамандар тартылады.

33. МПТ функциялары:

осы Стандартқа З-қосымшаға сәйкес көмек көрсету мерзімдерін айқындаі отырып, ЕАЖЖ әзірлеу;

даму кемістігі бар балаларға көмек көрсету тиімділігінің мониторингі;

даму кемістігі бар балаларға мамандандырылған немесе паллиативтік көмек көрсету бойынша ұсынымдар әзірлей отырып, баланың заңды өкілдерін диагноз туралы хабардар ету;

баланың денсаулығы мен дамуына байланысты білім мен дағдыларды алудың қосымша көздеріне нұсқау (ақпараттық материалдар, БДК).

34. МПТ-га жіберіледі:

психофизикалық дамуында алғаш рет анықталған ауытқулары бар балалар;

ҚР ДСМ № 52 бұйрығына сәйкес медициналық тәуекелдердің жоғары, орта, төмен топтарындағы балалар;

аурудың өршуі кезінде көмек көрсету тактикасын өзгертуді, баланың занды өкілдерінің бас тартуы немесе МПТ ұсынымдарын орындауы себебінен көмек көрсетуді қажет ететін балалар.

35. ЕАЖЖ баланың психофизикалық даму деңгейін және оның денсаулық жағдайын, дамуын, әлеуметтік ортасын және жоспарланған ерте араласуын ескере отырып, болжамды жетістіктерін көрсетеді.

36. Балалардың ЕАЖЖ участкелік дәрігер және (немесе) жалпы практика дәрігерімен жүзеге асырылады.

37. МПТ ай сайын балаға ЕАЖЖ тиімділігін бағалау жүргізіледі. Тиімділік болмаған кезде ерте араласу тактикасы өзгереді.

38. ДЕАО-да психикалық және физикалық дамуында ауықуы бар балалар көмек алатын стационарлық көмек көрсететін медициналық ұйымдарға, консультацияға, диагностикаға, емдеуге немесе оңалтуға (абилитацияға), ерте араласу орталықтарына, оңалту орталықтарына, денсаулық сақтау ұйымдары жанындағы дамуында кемістігі бар жетім балаларға, туғаннан бастап үш жасқа дейінгі ата-анасының қамқорлығының қалған балаларға, туғаннан бастап төрт жасқа дейінгі, балаларға 12 айға дейін кешенді көмек алу үшін "Ақ Қанат" күндізгі емделу бөлімшесіне (тобына) жолданады.

39. МСАК МҰ участкелік және (немесе) жалпы практика дәрігері:

"Мектепке дейінгі, мектеп жасындағы балаларды, сондай-ақ техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі және жоғары білім беру ұйымдарының білім алушыларын қоса алғанда, халықтың нысаналы топтарына профилактикалық медициналық қарап-тексерулерді жүргізу қағидаларын, көлемі мен мерзімділігін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 15 желтоқсандағы 2020 жылғы № ҚР ДСМ-264/2020 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21820 болып тіркелген) сәйкес профилактикалық медициналық қарап тексерулер жүргізу;

"Медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде оларға қарсы міндетті профилактикалық екпелер жүргізілетін аурулардың тізбесін, екпелер жүргізу қағидаларын, мерзімдерін және халықтың профилактикалық екпелерге жататын топтарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 24 қыркүйектегі № 612 қаулысына сәйкес балаларға иммунопрофилактика жүргізу;

"Медициналық оңалту көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65

бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32263 болып тіркелген) сәйкес балаларды қалпына келтіру емі мен медициналық оңалтуды және абилитацияны ұйымдастыру және жүргізу.

созылмалы аурулары бар балаларды динамикалық байқауды бағалау және мониторингілеу;

медициналық көрсетілімдері бар балаларға диагностикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу;

медициналық көрсетілімдері бар болған кезде науқас балаларды стационарлық емдеуге жіберу;

тіркелген балалар денсаулығын нығайту жөніндегі іс-шараларды кейіннен әзірлей отырып, балалардың сырқаттанушылығының, мүгедектігінің және өлімінің (ауруханаға дейінгі және ауруханадағы) негізгі медициналық-статистикалық көрсеткіштерінің мониторингі мен талдауы;

"Қазақстан Республикасының белгілі бір аурулары (жай-күйлері) бар азаматтарының жекелеген санаттарын тегін және (немесе) женілдікті амбулаториялық қамтамасыз етуге арналған дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 5 тамыздағы тізбесін бекіту туралы" № ҚР ДСМ-75 (Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 23885 болып тіркелген) бұйрығына сәйкес (бұдан әрі - № ҚР ДСМ-75 бұйрық) амбулаториялық деңгейде созылмалы аурулары бар балаларды дәрілік препараттармен қамтамасыз етуді ұйымдастыру;

40. Балалар педиатрга барады:

диагнозы тексеру қын аурулар;

аурулардың жиі қайталануы және декомпенсация сатысындағы аурулар кезінде;

басқару немесе емдеу тактикасын анықтау бойынша даулы мәселелер;

ұзаққа созылған аурулардан кейін иммундау туралы мәселені шешу;

учаскелік МСАК қызметі деңгейінде жүргізілетін емдеу іс-шараларының тиімсіздігі

41. Педиатрдың функциялары:

диагнозды верификациялаудың күрделі жағдайларында балаларға консультациялық-диагностикалық көмек көрсетеді;

ерте тағайындалған емдеу тиімсіз болған кезде баланы одан әрі жүргізу тактикасына және емдеу-диагностикалық іс-шараларға түзету жүргізу;

жоғары технологиялық медициналық көмек алған созылмалы аурулары бар балаларды, оның ішінде шетелде де динамикалық бақылау;

өнірдің көпсалалы балалар стационарымен телемедицина құралдары бойынша консультациялар ұйымдастырады және өткізеді.

42. Патронаж барысында әмбебап схема бойынша патронаждық мейіргер:

жүкті әйелге алғашқы патронаж кезінде осы Стандартқа 4-қосымшаға сәйкес оның денсаулығы үшін тәуекелдерді бастапқы бағалауды жүргізеді;

бала туылғаннан кейінгі алғашқы патронаж кезінде осы Стандартқа 5-қосымшаға сәйкес баланың денсаулығы мен даму қаупінің дәрежесін бастапқы бағалауды жүргізеді.

43. Әмбебап схема бойынша кейінгі патронаждар кезінде патронаждық мейіргер тәуекелдерді (жаңа тәуекелдердің болуы, олардың айқындылық дәрежесі, ерте анықталған тәуекелдердің өзгеру динамикасы) бағалайды.

44. Патронаждық мейіргер осы Стандартқа 6-қосымшаға сәйкес МСАК МҰ логотипі бар көк түсті патронаждық сөмкемен жараптандырылады.

45. Әмбебап схема бойынша жаңа туған нәрестелерді алғашқы патронаждау кезінде участеклік дәрігер және (немесе) жалпы практика дәрігері, ол болмаған кезде фельдшер осы стандартқа 7-қосымшаға сәйкес жаңа туған нәрестені жалпы қарап-тексеруді жүргізеді

46. Патронаждық мейіргер жүкті әйелдерге әмбебап патронаж кезінде келесі жұмыстарды жүргізеді:

- 1) жүкті әйелдің эмоционалды жағдайын бағалау;
- 2) жүкті әйелдің өмір сұру жағдайларын бағалау;

3) жүкті әйелден оның және оның болашақ баласының денсаулығы үшін психоэлеуметтік және медициналық қауіптердің болуы туралы сауалнама;

4) жүкті әйелдің және оның болашақ баласының денсаулығы үшін қауіп деңгейін бағалау (төмен, орташа, жоғары);

5) осы Стандартқа 8-қосымшаға сәйкес тақырыптық бағыттар бойынша жүкті әйелдің және оның туылмаган баласының денсаулығы мәселелері бойынша, оның ішінде жүктілікке, босануға және босанғаннан кейінгі кезеңге байланысты жаңа тәуекелдер мен ықтимал тәуекелдерді анықтауға бағытталған мақсатты және алдын ала консультацияны қоса алғанда, ақпараттандыру және консультация беру олардың алдын алу немесе салдарын азайту жөніндегі іс-шараларды өзірлеу;

6) баланың денсаулығы мен дамуына байланысты білім мен дағдыларды алушың қосымша көздері туралы кеңес беру (ақпараттық материалдар, БДК).

47. Патронаждық мейіргер бес жасқа дейінгі балаларға әмбебап патронаж кезінде келесі жұмыстарды жүргізеді:

- 1) баланы қарап тексеру;
- 2) баланың дамуын бағалау және мониторингілеу;
- 3) баланың заңды өкілдерінің эмоционалдық жай-күйін бағалау және мониторингілеу;
- 4) баланың өмір сұру жағдайларын бағалау және мониторингілеу;
- 5) баланың денсаулығы мен дамуы үшін психоэлеуметтік және медициналық тәуекелдердің болуы туралы баланың заңды өкілдеріне сауалнама жүргізу;

6) баланың денсаулығы мен дамуы үшін тәуекелді (төмен, орташа, жоғары) бағалау және мониторингілеу;

7) баланың заңды өкілдеріне баланың денсаулығына және оның жасына сәйкес даму мәселелері бойынша, оның ішінде болашақта, баланың даму кезеңдерімен байланысты жаңа тәуекелдер мен ықтимал тәуекелдерді анықтауға және олардың алдын алу немесе салдарын азайту жөніндегі іс-шараларды әзірлеуге бағытталған мақсатты және алдын ала кеңес беруді қоса алғанда, хабардар ету және кеңес беру;

8) бала күтімі және оны тәрбиелеу бойынша практикалық дағдыларды көрсете отырып, баланың заңды өкілдерін оқыту;

9) баланың денсаулығы мен дамуына байланысты білім мен дағдыларды алудың қосымша көздері туралы кеңес беру (ақпараттық материалдар, БДК).

48. Орташа немесе жоғары қауіп анықталған жағдайда салдарын жою мақсатымен, төмендету немесе жеңілдету үшін қауіп бағалаудан, жеке жоспардан тұратын отбасы қауіп-қатер кейісі құрылады.

49. Орташа қауіп анықталған кезде:

1) патронаждық мейіргер жүкті әйелмен немесе баланың заңды өкілдерімен бірлесіп осы Стандартқа 9-қосымشاға сәйкес отбасын прогрессивті сүйемелдеудің жеке жоспарын жасайды және оны МПТ басшысына береді;

2) МПТ басшысы жүкті әйелмен немесе баланың заңды өкілдерімен келісілетін толықтырулар мен өзгерістер енгізілетін отбасыны прогрессивті сүйемелдеудің жеке жоспарын қарайды және бекітеді;

3) Әлеуметтік және психологиялық тәуекелдер анықталған кезде МСАК МҰ әлеуметтік қызметкер мен психологы прогрессивті сүйемелдеудің жеке жоспарына сәйкес отбасына консультация жүргізеді;

4) патронаждық мейіргер отбасына қосымша баруды жүзеге асыру жолымен отбасын прогрессивті сүйемелдеудің жеке жоспарының орындалуын қамтамасыз етеді, оның ішінде қосымша консультация және оқыту ұсынады, денсаулық сақтау мен басқа да секторлардың қолжетімді қызметтері туралы хабардар етеді және оларды алуға көмектеседі, тиімділігіне кейіннен мониторинг жүргізе отырып, басқа мамандарға жіберуді жүзеге асырады, баланың және отбасының басқа да мүшелерінің құқықтары мен мұдделерін қорғайды, осылайша олардың ықтимал әсерін жоюға немесе азайтуға ықпал етеді, сонымен қатар жоспардың орындалу барысын бақылайды, жоспардың тиісті бағанында тармақтардың орындалуы туралы белгілер қояды;

5) отбасын прогрессивті сүйемелдеудің жеке жоспарының барлық тармақтары іске асырылғаннан кейін патронаждық мейіргер тәуекелді/тәуекелдерді жоюды немесе тәуекел/тәуекелдер дәрежесін айқындаі отырып, олардың ықтимал салдарларын жұмсартуды (не өзгеріссіз қалды, не ұлғайды) көрсете отырып, нәтижені бағалайды және алдын ала қорытынды қалыптастырады;

6) МПТ басшысы патронаждық мейіргердің жеке жоспарының орындалуын қарайды және бағалайды және отбасын прогрессивті сүйемелдеуді аяқтау немесе жаңа жеке жоспарды өзірлеу туралы шешім қабылдайты;

7) МПТ басшысы ай сайын отбасыларды прогрессивті сүйемелдеудің барлық қолданыстағы жоспарларының орындалуына мониторинг жүргізеді және қосымша өзгерістер енгізеді және оларды орындау үшін шаралар қабылдайты.

50. Жоғары қауіп анықталған жағдайда:

1) патронаждық мейіргер осы Стандартқа 10-қосымшаға сәйкес МПТ басшысына отбасы туралы ақпаратты береді;

2) жоғары әлеуметтік және/немесе психологиялық тәуекелдер МСАК МҰ әлеуметтік қызметкер және/немесе психологы олар анықталғаннан кейін дереу отбасының қажеттіліктеріне терең (қайталама) бағалау жүргізеді/іледі, оның негізінде МПТ басшысы МПТ ішінде кейс жүргізу жөніндегі міндеттерді бөледі және МПТ ішінде істі жүргізу үшін жауапты (әлеуметтік қызметкер немесе психолог) айқындаиды (бұдан әрі – кейс-менеджер)

3) кейс-менеджер жүкті әйелмен немесе баланың заңды өкілдерімен байланыста отбасын прогрессивті сүйемелдеудің жеке жоспарының жобасын жасайды;

4) МПТ басшысы прогрессивті сүйемелдеудің жеке жоспарын қарайды және бекітеді, жүкті әйелмен немесе баланың заңды өкілдерімен келісім бойынша өзгерістер енгізеді;

5) МПТ басшысы ведомствоаралық өзара іс-қимыл шеңберінде басқа ұйымдар ұсынуы тиіс жоспарланған қызметтерге баса назар аудара отырып, баланың денсаулығы мен дамуы үшін не жүкті әйелдің денсаулығы үшін жоғары қауіп фактісі туралы МСАК МҰ бөлімше менгерушісін, бас дәрігердің орынбасарын немесе бас дәрігерін отбасын прогрессивті сүйемелдеудің жеке жоспарын ұсына отырып хабардар етеді;

6) кейс-менеджер отбасына қосымша бару жолымен отбасын прогрессивті сүйемелдеудің жеке жоспарын орындауға қолдауды қамтамасыз етеді, оның ішінде қосымша кенес беру мен оқытуды ұсынады, денсаулық сақтау және басқа секторлардың қолжетімді қызметтері туралы хабардар етеді және оларды алуға көмектеседі, нәтижелерді кейіннен бағалап, басқа мамандарға қайта жіберуді жүзеге асырады, баланың және басқа да секторлардың құқықтары мен мұдделерін қорғайды және сол арқылы анықталған қауіптердің қарқындылығын жоюға немесе төмендетуге не олардың ықтимал әсерін азайтуға ықпал етеді, сондай-ақ жоспардың тиісті бағанындағы тармақтардың орындалуы туралы белгілер жасай отырып, жоспардың орындалу барысын қадағалайды;

7) отбасын прогрессивті сүйемелдеудің жеке жоспарының барлық тармақтарын орындағаннан кейін кейс-менеджер алынған нәтижені бағалайды және алдын ала қорытынды қалыптастырады: тәуекелдерді/тәуекелдерді жоюды немесе тәуекел/

тәуекел дәрежесін айқындаі отырып, олардың ықтимал салдарын азайтуды көрсете отырып (не өзгеріссіз қалды, не ұлғайды);

8) МПТ басшысы кейс-менеджердің жеке жоспардың орындалуы туралы қорытындысын қарайды және бекітеді және отбасын прогрессивті сүйемелдеуді тоқтату туралы не жаңа жоспарды әзірлеу туралы шешім қабылдайды және МСАК МҰ бөлімше менгерушісін, бас дәрігердің орынбасарын және бас дәрігерін өзінің шешімі туралы хабардар етеді;

9) МПТ басшысы ай сайын отбасыларды прогрессивті сүйемелдеудің барлық қолданыстағы жоспарларының орындалуына мониторинг жүргізеді және оларды іске асыру үшін шаралар қабылдай отырып, олардың мазмұнына өзгерістер мен толықтырулар енгізеді.

51. Әрбір МСАК МҰ осы Стандартқа 11-қосымшаға сәйкес МПТ мамандарына қолжетімді көрсетілетін қызметтер тізбесімен, жауапты тұлғалардың мекенжайларымен және байланыс телефондарымен әкімшілік-аумақтық бірлік шегінде әрекет ететін әйелдер мен балалардың құқықтарын қорғау жөніндегі қызметті жүзеге асыратын мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдардың тізімін жасайды.

52. "Динамикалық байқауға жататын созылмалы аурулардың тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 23 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-109/2020 бүйрүғына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21262 болып тіркелген) сәйкес созылмалы аурулары бар балаларға ҚР ДСМ № ҚР ДСМ-175/2020 бүйрүғымен бекітілген "Амбулаториялық пациенттің медициналық картасы" № 052/е нысанына 5-ші салым парагына сәйкес нысан бойынша жүргізу жоспарын жасай отырып, динамикалық байқау қамтамасыз етіледі.

53. Білім беру, әлеуметтік қорғау, мәдениет және спорт жүйелері ұйымдарына ұсыну үшін балалардың денсаулық жағдайы туралы ақпарат № ҚР ДСМ-175/2020 бүйрүғымен бекітілген № 052-2/е "Бала денсаулығы паспорты" нысанына сәйкес МАЖ-де автоматты түрде қалыптастырылады.

54. Профилактикалық егулерді есепке алу егу жүргізілетін жердегі МҰ-да (босандыру ұйымдары, МСАК МҰ, балалар стационарлары), білім беру, мектепке дейінгі тәрбие және оқыту обьектілерінде сақталатын № ҚР ДСМ-175/2020 бүйрүғымен бекітілген нысандар: № 065/е "Профилактикалық егу картасы", № 066/е "Профилактикалық егулерді есепке алу журналы" есепке алу нысандарындағы жазбалармен жүзеге асырылады және МАЖ-ға енгізіледі.

55. Науқас балаға күтім жасау бойынша баланың занды өкілдеріне еңбекке уақытша жарамсыздық парагын немесе анықтамасын ресімдеу және беру, баланы мектепке дейінгі және орта білім беру ұйымдарына ауру кезеңінде барудан босату үшін еңбекке уақытша жарамсыздық туралы анықтама "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парагын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің

2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21660 болып тіркелген) сәйкес (бұдан әрі – № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрық) жүзеге асырылады.

56. Білім беру ұйымдарының оқушыларын ауыру жағдайында аралық және қорытынды емтихандарынан босату Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 7 сәуірдегі № ҚР ДСМ-34 "Дәрігерлік-консультациялық комиссияның қызметі туралы ережені бекіту туралы" бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 27505 болып тіркелген) сәйкес дәрігерлік-консультациялық комиссияның (бұдан әрі – ДКК) шешімі негізінде жүзеге асырылады.

57. Дене функцияларының тұрақты бұзылуымен ДКК шешімімен балалар "Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2023 жылғы 29 маусымдағы № 260 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32922 болып тіркелген) сәйкес медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберіледі.

58. Мүгедектік белгілентен кезде мүгедек балаларды оңалту жіне абилитация жеке бағдарламаларын әзірлеу және орындау жүргізіледі.

59. Участеклік дәрігер және (немесе) жалпы практика дәрігері № 068/е "Жолдама алу үшін анықтама", № 069/е "Санаторийлік-курорттық карта", № 070/е "Балалар санаторийіне жолдама" нысандарына сәйкес балаларды санаторийлік-курорттық емдеу үшін, № 071/е нысаны бойынша балалар сауықтыру лагеріне жіберу № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген "Сауықтыру лагеріне баратын оқушыға медициналық анықтама" үшін медициналық құжаттаманы ресімдеуді жүзеге асырады.

60. Үйде педиатриялық көмек көрсету "Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығымен регламенттеледі (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32160 болып тіркелген).

Участеклік дәрігер және (немесе) жалпы практика дәрігері тарапынан басқа мамандардың ұсынымдары бойынша стационардан шыққаннан кейін, шұғыл медициналық көмек шақырған жағдайда белсенді қарау жүргізіледі.

5-тарау. Стационарлық және стационарды алмастыратын жағдайларда педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру тәртібі

61. Стационарлық жағдайлардағы педиатриялық көмек "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау

министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР ДСМ-27 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 27218 болып тіркелген) сәйкес жүзеге асырылады.

62. Жаңа туған нәрестелерге стационарлық жағдайда медициналық көмек көрсету "Қазақстан Республикасында неонаталдық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 31 наурыздағы № 52 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32214 болып тіркелген) сәйкес жүзеге асырылады.

63. Педиатриялық көмекті жүзеге асыратын стационардың қабылдау бөлімшесінің жұмысы "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайда медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдардың қабылдау бөлімшелерінде шұғыл медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 2 сәуірдегі № ҚР ДСМ-27 бұйрығына сәйкес ұйымдастырылған (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22493 болып тіркелген)

64. Стационарлық жағдайда диагнозды верификациациялау қындық тудырса, балаларды жүргізу тактикасын анықтау үшін телемедицина жүйесі арқылы облыстардың, республикалық маңызы бар МҰ бейінді мамандарымен консультация жасалынады. Медициналық көрсетілім болса, балалар бейінді бөлімшеге ауыстырылады.

65. Бала стационарға қауыпты жағдайда түскен кезде, бір әкімшілік-аумақтық бірлік шегінде алғашқы 24 сағат ішінде, республика шегінде алғашқы 36 сағат ішінде тиісті жарақтары мен кәсіби кадрлары бар мамандандырылған МҰ-ға ауыстыру жүзеге асырылады. Денсаулық жағдайына байланысты тасымалдауға қарсы көрсетілімдерді қоспаған жағдайда.

66. Балаларды тасымалдау көліктे "өзіне" қагидаты бойынша сәйкес келетін диагнозға, жағдайдың ауырлығына және жас ерекшеліктері мен физиологиялық қажеттіліктерді ескеретін жабдықталған көлікпен, соның ішінде медициналық авиацияны тарта отырып жүзеге асырылады.

67. Бес жасқа дейінгі бала анасымен бірге, анасының жағдайының ауырлығына немесе оның болмауына байланысты, баланың занды өкілдерінің бірінің еруімен тасымалданады

68. Бес жасқа дейінгі балаларды, сондай-ақ дәрігерлердің қорытындысы бойынша қосымша күтімді қажет ететін ересек жастағы науқас балаларды стационар жағдайында емдеу кезінде анасына (әкесіне) немесе тікелей бала күтімін жүзеге асыратын өзге де адамға МҰ-да онымен бірге бола алады және № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығына сәйкес енбекке уақытша жарамсыздық парағы немесе анықтамасы беріледі.

Бір жасқа дейінгі баланың емізетін анасы бала құтімі бойынша стационарлық жағдайда көмек көрсететін медициналық үйымда бүкіл болу кезеңіне тегін тамақпен қамтамасыз етіледі.

69. Балаларды реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне жатқызу кезінде баланың занды өкілдерінің біріне келу үшін белгілі бір сағат белгілей отырып, жағдайының ауырлығына қарамастан, "ашық реанимация" қағидаты бойынша бала құтіміне қатыса алады.

70. Балаларды стационардан шығару оның жағдайы қанағаттанарлық және тәулік бойы медициналық бақылау үшін медициналық көрсетілімдер болмаған кезде жүзеге асырылады.

71. Алынған емдеудің көлемі туралы ақпарат және одан әрі емдеу жүргізу жөніндегі ұсынымдар № ҚР ДСМ-175/2020 бүйрығымен бекітілген "Амбулаториялық, стационарлық пациенттің медициналық картасынан үзінді көшірме" № 001-1/е нысаны бойынша МСАК үйымына ұсыну үшін ресімделеді.

72. Стационарлық жағдайдан шығарылғаннан кейін бірінші тәулік ішінде МҰ мамандары белсенді патронаж жүргізу үшін баланы тіркеу орны бойынша МСАК үйымына ақпарат береді.

73. Стационарлық және стационарды алмастыратын жағдайлардағы медициналық көмек:

1) мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету;

2) "ҚР балаларға стационарлық көмек көрсету" қалта анықтамалығына сәйкес тәулік бойы жұмыс істейтін стационарға жүгінген барлық балаларды шұғыл белгілері бойынша және жай-куйінің ауырлығына байланысты сұрыптау;

3) балаларға шұғыл және жоспарлы медициналық көмек көрсету;

4) зертханалық және аспаптық зерттеу жүргізу;

5) анықталған нозология мен диагностикамен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес балалардағы аурулар мен патологиялық жағдайларды диагностикалаудың, емдеудің қазіргі заманғы әдістерін қолдану;

6) дәрігердің күн сайынғы тексеруі, бөлімше менгерушісінің тексеруі (алғашқы тәулікте түскен кезде, қайтадан аптасына кемінде 1 рет);

7) бейінді мамандардың консультацияларын (көрсетілімдерге байланысты) және консилиумдарды (пациент жағдайының ауырлық дәрежесіне байланысты) үйимдастыру;

8) № ҚР ДСМ-175/2020 бүйрығына сәйкес медициналық құжаттаманы ресімдеу және жүргізу;

9) қолдаушы құтімді қамтамасыз ету (баламалы тамақтандыруды қолдау, су балансын қолдау, ауырсынуды бақылау, қызба, оттегі терапиясын жүргізу, ойыншыққа қол жеткізу және ойнау арқылы баланы эмоциялық қолдау);

10) занды өкілдерге тиімді тамақтану, баланы эмоциялық қолдау, жүргізілетін емдеу және терапияның күтілетін нәтижесі мәселелері бойынша түсінікті түрде консультация беру;

11) толық емделуге жатпайтын, ауыр аурулары бар балалардың занды өкілдерін үй жағдайында күтім жасауға үйрету, соның ішінде стомаларды күту, төсекжараны алдын алу.

74. Балаларды медициналық оңалту "Медициналық оңалту көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32263 болып тіркелген) сәйкес жүзеге асырылады.

75. Стационарды алмастыратын жағдайларда бес жастан асқан балаларға медициналық көмек "Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 32740 болып тіркелген) сәйкес жүзеге асырылады.

6-тарау. Педиатриялық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарының штаттары

76. МСАК ұйымдарында амбулаториялық деңгейде педиатр дәрігерлердің штаты 6 жасқа дейінгі 2 мың балаға 1 педиатр лауазымы есебінен белгіленеді, 1 дәрігерлік ставкаға орта медициналық персоналдың 1 ставкасы белгіленеді.

77. ДЕАО-да педиатрия мамандығы бойынша дәрігерлер, жалпы практика дәрігері жұмыс істейді. ДЕАО ең аз штаты осы Стандартқа 12-қосымшаға сәйкес белгіленеді;

78. ОӘО-ның ең аз штаты осы Стандартқа 13-қосымшаға сәйкес белгіленеді;

79. Стационарлық жағдайларда педиатриялық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарының штаттары осы Стандартқа 14-қосымшаға және бейінді стандарттарға сәйкес белгіленеді.

7-тарау. Педиатриялық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарын медициналық бүйімдармен жарақтандыру

80. БДК жарақтандыру осы Стандартқа 15-қосымшаға сәйкес жүзеге асырылады.

81. ОӘО жарақтандыру осы Стандартқа 16-қосымшаға сәйкес жүзеге асырылады.

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
ұйымдастыру стандартына
1-қосымша

Әмбебап патронаж сыйбасы

	Келу саны
--	-----------

Халық санаты	Тексеру мерзімі (баланын жасы)	Участекелік дәрігер немесе ол болмаған кезде фельдшер	Патронажды жүзеге асыратын мейіргер ісінің маманы
Жұктіліктің 12 аптасында	12 апта		үйде - 1 рет
Жұктіліктің 32 аптасында	32 апта		үйде - 1 рет
Барлық жаңа тұган нәрестелер мен балалар	Перзентханадан шыққаннан кейін алғашқы 3 күн	үйде - 1 рет	үйде - 1 рет (дәрігермен бірге)
	Өмірдің 14 күні		үйде - 1 рет
	1 ай	қабылдауда - 1 рет	-
	1,5 ай		үйде - 1 рет
	2 ай	қабылдауда - 1 рет	
	3 ай	қабылдауда - 1 рет	-
	4 ай	қабылдауда - 1 рет	-
	5 ай	-	үйде - 1 рет
	6 ай	қабылдауда - 1 рет	-
	7 ай	қабылдауда - 1 рет	-
	8 ай	қабылдауда - 1 рет	-
	9 ай	-	үйде - 1 рет
	10 ай	қабылдауда - 1 рет	-
	11 ай	қабылдауда - 1 рет	-
	12 ай (1 жыл)	қабылдауда - 1 рет	-
	15 ай (1 жыл 3 ай)	-	үйде - 1 рет
	18 ай (1 жыл 6 ай)	қабылдауда - 1 рет	-
	21 ай (1 жыл 9 ай)	-	үйде - 1 рет
	24 ай (2 жыл)	қабылдауда - 1 рет	-
	27 ай (2 жыл 3 ай)	қабылдауда - 1 рет	-
	30 ай (2 жыл 6 ай)	қабылдауда - 1 рет	-
	33 ай (2 жыл 9 ай)	-	үйде - 1 рет
	36 ай (3 жыл)	қабылдауда - 1 рет	-
	48 ай (4 жыл)	қабылдауда - 1 рет	
	60 ай (5 жыл)	қабылдауда - 1 рет	
		1 рет үйге бару, дәрігердің қабылдауында	

	33	17 карап-тексеру немесе ол болмаған кезде фельдшердің қабылдауында тексеру	Мейіргер ісі маманының үйге 10 рет баруы
Балалардың барлық бақылаулары			

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
ұйымдастыру стандартына
2-қосымша

Балалар үшін аутизмге арналған түрлендірілген скринингтік тест

p/h №	Сұрақ	Жауаптар	
1	Бөлмедегі кандай да бір затты нұсқасаңыз, балаңыз оған қарай ма? (мысалы, ойыншықты немесе жануарды нұсқасаңыз, балаңыз ойыншыққа немесе жануарға қарай ма?)	Иә	Жоқ
2	Сізге бұрын-соңды балаңыздың құлагы естімеуі мүмкін деген ой келді ме?	Иә	Жоқ
3	Сіздің балаңыз кейіп танытқанды ұната ма? (мысалы, бос ыдыстан ішіп жатқан, телефонмен сөйлескен, қуыршақты немесе ойыншық жаңуарды тамақтандырған бола ма?)	Иә	Жоқ
4	Сіздің балаңыз заттардың үстіне мініп алғанды ұната ма? (мысалы, жиһазға, ойын алаңына, баспалдаққа?)	Иә	Жоқ
5	Балаңыз басы мен көздерінің маңында саусақтарымен әдеттен тыс құмылдар жасай ма? (мысалы, көздерінің жанында саусақтарын қозгалтады?)	Иә	Жоқ
	Сіздің балаңыз бір нәрсе сұрағысы келсе немесе көмек сұрағысы келсе, саусақпен нұскай ма? (		

6	мысалы, қолы жетпей тұрған тамаққа немесе ойыншықты нұскап көрсете ме?)	Иә	Жок
7	Балаңыз қызықты нәрсені көрсеткісі келсе бір саусағымен нұскай ма? (мысалы, аспандагы ұшаққа немесе жолдағы үлкен жүк көлігіне?)	Иә	Жок
8	Сіздің балаңыз басқа балаларға қызығушылық таныта ма? (мысалы, басқа балаларға қарап, күліп немесе оларға жакындей ма?)	Иә	Жок
9	Балаңыз Сізге бір нәрсені қарап көруіңіз үшін алып келе ме, оны көрсетеді мекемек сұрау үшін емес, жай ғана болісу үшін? (мысалы, гүлді, ойыншық жануарды, немесе ойыншық жүк көлігін көрсете ме?)	Иә	Жок
10	Сіз балаңыздың атын атаганда, ол жауап береме? (мысалы, Сізге қарап сөйлей меге, немесе былдырлай ма, немесе өз атын естігенде өз істерін қоя тұра ма?)	Иә	Жок
11	Сіз балаңызға күлімдесеніз, ол Сізге жауап ретінде, ол да күлімдей меге?	Иә	Жок
12	Балаңыз күнделікті шуларға абыржый ма? (мысалы, шаңсорғыштың даусына немесе қатты музықаға айқайлан немесе жылап жауап береме?)	Иә	Жок
13	Балаңыз жүре меге?	Иә	Жок
14	Сіз балаңызбен сөйлескендеге, ойнағанда немесе оны киіндіргендеге, ол көзіңізге қарай ма?	Иә	Жок
	Балаңыз Сіздің әрекеттеріңізді қайталауга тырыса ма? (		

15	(мысалы, қол бұлғау, алақан соғу немесе Сіз сияқты дыбыс шығару)	Иә	Жок
16	Сіз бір нәрсе қарау үшін басыңызды бұрсаңыз, балаңыз да Сіздің қарап тұрғаныңызды көру үшін жан-жағына қарайды ма?	Иә	Жок
17	Балаңыз Сізді өзіне қаратуга тырыса ма? (мысалы, балаңыз Сізге мактау сөз есту, "қарашы" немесе "маған қарашы" деп айту үшін қарай ма?)	Иә	Жок
18	Балаңыз Сіздің айтқаныңызды түсіне ме? (мысалы, Сіз затты нұскамай, "кітапты орындыққа қой" немесе "маған көрпө әкеліп берші " деген сөздерді балаңыз түсіне ме?)	Иә	Жок
19	Бір жаңа бірдене болып жатса, Сіздің бұған катысты не сезінгеніңізді түсіну үшін балаңыз Сіздің бетіңізге қарай ма? (мысалы, ол ерекше немесе қызықты дыбыс естісе, немесе жаңа ойыншық көрсе, ол Сіздің бетіңізге қарай ма?)	Иә	Жок
20	Сіздің балаңыз қозғалысқа толы әрекеттерді ұната ма? (мысалы, көтеріп лактырғанда немесе тізеге салып тербеткенде)	Иә	Жок

Ол алғаш рет 16 айдан 30 айға дейінгі барлық балаларға баланың өмірінде өткізіледі

Есептеу алгоритмі: 2, 5 және 12 сұрақтарын қоспағанда, қалған барлық тармақтар үшін "жоқ" деген жауап АСБ қаупін барын көрсетеді;

2, 5 және 12-сұрақтарында "иә" деп жауап беру АСБ қаупін көрсетеді.

Келесі алгоритм психометриялық қасиеттерін арттырады:

қауіптің тәмен деңгейі: Жалпы есеп 0-2 құрайды. Баланың жасы 24 айдан кіші болса, оны екі жасқа толғаннан кейін қайта тексеріңіз. АСБ қаупі болмағанда, ары қарайғы әрекеттердің жүргізілуі қажет емес.

тәуекелдің орташа деңгейі: жалпы есеп 3-7 құрайды; қауіп дәрежесі туралы қосымша ақпарат алу үшін келесі мәселелер тағайындалады (екінші кезең). Келесі іс-қимыл қажет: баланы диагностикалық бағалауды және ерте араласудың қолайлылығын жүргізу. Кейінгі есептеу 0-1 көрсетсе, қарап-тексеру нәтижесі теріс болып саналады. Әрі қарай әрекет ету қажет емес, бірақ кейінгі тексеру кезінде скринингтік тестті қайта жүргізу керек.

қауіптің жоғары деңгейі: жалпы есеп 8-20; келесі сұрақтарды өткізіп жіберіп, дереу диагностикалық бағалауға және ерте араласудың орындылығына көшуге болады.

Ескертпе:

АСБ – аутизм спектрінің бұзылуы.

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
ұйымдастыру стандартына
3-қосымша

Баладағы ерте араласудың жеке бағдарламасы (ЕАЖБ)

Тегі, аты, әкесінің аты: _____

ЖСН: _____ Тұған күні: _____

Занды өкілдері: _____

Байланыс телефоны: _____

Мекенжай: _____

Диагноз _____

АХЖ-10 бойынша коды _____

Баланың дамуы және анықталған проблемалар туралы МПТ қорытындысы

Ата-аналардың мамандарға сұранымы, бала мен отбасының өзекті қажеттіліктері

МПТ-ын бағалау нәтижелері (баланың белсенділігі, баланың дамуына оң және теріс әсер ететін қоршаған орта факторлары, бала мен отбасының қүшті және әлсіз жақтары,

баланың жеке басының ерекшеліктері) _____

Баланы дамытудың жеке жоспары (БДЖЖ)

Функционалдық сала, қоршаған орта факторлары	Ерте араласудың жеке бағдарламасын жасау сәтіндегі БДЖЖ (бұдан әрі – ЕАЖБ)	Болжамдық БДЖЖ	ЕАЖБ аяқталу сәтіндегі БДЖЖ нақты деңгейі	БДЖЖ динамикасы (баллмен)	Баллдар суммасы
Козғалыс дамуы (қозғалыс белсенділігі)					
Танымдық сала және ойын					
Әлеуметтік-әмоциялық сала (қарым-қатынас және коммуникация)					
Сөйлеуді дамыту (сөйлеуді түсіну және сейлеу белсенділігі)					
Өзіне-өзі қызмет көрсету					
Баланың белсенділігіне және оның жұмыс істеуіне әсер ететін					

коршаган орта
факторлары

Жоспарланған қосымша іс-шаралар (зерттеп-қарау, емдеу, оңалту курстары)

Тексеру мақсаты	Мақсатқа жету жолы	Мақсатқа жету (+/-)
-----------------	--------------------	---------------------

Даму және ерте араласу орталығында жоспарланған жұмыс нысандары: жеке сабактар,

топтық сабактар, консультациялық қабылдаулар, үйге бару

Бастапқы тексеру бағдарламасының қарқындылығы

Жауапты учаскелік дәрігер және (немесе) жалпы практика дәрігері

Бастапқы тексеруден кейін МПТ қорытындысы

Ерте араласудың тиімділігі - жоғары, орташа, төмен, жоқ (керегіні сизу).

* Ерте араласудың тиімділігі функционалды салалардың әрқайсысында БДЖЖ динамикасының ұпайларының қосындысымен анықталады: қозғалыс, танымдық, әлеуметтік-эмоционалды, сөйлеуді дамытуда (сөйлеуді түсіну және сөйлеу белсенділігі), өзіне-өзі қызмет көрсету және баланың дамуы мен жұмыс істеуі үшін маңызды қоршаған орта факторлары.

Функционалдық салалардың әрқайсысында БДЖЖ динамикасы бағаланады:

2 балл - БДЖЖ жасалған сәттен бастап балалардың дамуының он динамикасы, ЕАЖБ аяқталған кезде БДЖЖ нақты деңгейі болжамды нәтижемен немесе одан жоғары сәйкес келеді;

1 балл- БДЖЖ жасалған сәттен бастап балалардың дамуының он динамикасы, ЕАЖБ аяқталған кезде БДЖЖ нақты деңгейі болжанғаннан төмен;

0 балл-балалардың даму динамикасы жоқ немесе теріс.

Коршаган ортаның маңызды факторлары:

1 балл-балалардың дамуы мен жұмысына жағымды әсер етеді;

0 балл-балалардың дамуы мен жұмысына айтарлықтай әсер етпейді;

1 балл-балалардың дамуына және жұмыс істеуіне теріс әсер етеді.

Балалардың дамуы мен жұмыс істеуі үшін маңызды қоршаган орта факторлары бойынша БДЖЖ динамикасы ЕАЖБ жасалған сэттен бастап аяқталғанға дейінгі баллдар сомасы бойынша бағаланады.

Ерте араласудың тиімділігі келесідей бағаланады:

Жоғары тиімділік – ЕАЖБ құрастыру кезіндегі балалардың даму деңгейінен он динамика және БДЖЖ болжамды деңгейіне қол жеткізілді, баллдар сомасы 9 - 12 құрайды;

орташа тиімділік - ЕАЖБ-ды сұрыптау кезінде балалардың даму деңгейінен он динамика, бірақ ЕАЖБ -ның болжамды деңгейіне қол жеткізілмейді, баллдар сомасы 5-8 құрайды;

төмен тиімділік - ЕАЖБ құрастыру кезіндегі балалардың даму деңгейінен шамалы он динамика, ЕАЖБ болжамды деңгейіне қол жеткізілмеді, баллдар сомасы 1-4 құрайды;

әсердің болмауы - ЕАЖБ жасалған сэттен бастап баланың даму деңгейінің динамикасы жоқ, баллдар сомасы - 1-ден аз.

Ескертпе:

- 1) ЖСН – жеке сәйкестендіру нөмірі;
- 2) МПТ – мультидисциплинарлық топ;
- 3) АХЖ – аурулардың халықаралық жіктемесі;
- 4) БДЖЖ – баланы дамытудың жеке жоспары;
- 5) ЕАЖБ – баладағы ерте араласудың жеке бағдарламасы.

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
ұйымдастыру стандартына
4-қосымша

Жүкті әйелдердегі қауіпперді бастапқы бағалау

р/п №	Отбасының әлеуметтік-тұрмыстық жағдайлары		1-ші патронаж, балл	2-ші патронаж, балл
I	Қауіп факторы			
1	Отбасы үйден шығарылу қаупіне жатады немесе қазір авариялық	жоқ = 0, иә = 1		

	тұрғын-үй жағдайында тұрады			
2	Жүкті әйелді ұрып соғады немесе отбасында зорлық-зомбыл ықтың немесе қатыгездіктің басқа түрлеріне ұшырайды (көгерулер мен терінің сырылулары бар)	жоқ = 0, иә = 1		
3	Серіктес/ күйеуімен проблемалар (Ұнемі жанжал, аггрессивтік, сексуалдық мәселелер, зорлық-зомбыл ық, бір-біріне д е г е н байланыстың болмауы)	жоқ = 0, иә = 1		
4	Отбасында сексуалдық мәжбүрлеудің, қатыгез қатынастардың және зорлық-зомбыл ықтың болуы (соңғы 6 ай ішінде). Ұзақ стресс, корқынышта өмір сұру.	жоқ = 0, иә = 1		
5	Отбасы мүшелерінде алкогольді шамадан тыс тұтыну немесе есірткіні қолдану	жоқ = 0, иә = 1		
Қауіпті ортадағы жалпы балл: жоғары қауіп-1 балл және одан жоғары				
1	Толық отбасы	иә = 0, жоқ = 1		
	Отбасындағы психологиялық			

2	микроклимат және отбасының әлеуметтік денсаулық денгейі қолайлы	иә = 0, жоқ = 1		
3	Отбасының санитарлық-түрг ын үй жағдайлары қанагаттанарлық (ылғалды, сұық, тығыздық жоқ)	иә = 0, жоқ = 1		
4	Қатты отынды (көмір, ағаш отын) пайдаланбай жылшту және тамақ дайындау	иә = 0, жоқ = 1		
5	Табыс деңгейі бойынша отбасының материалдық жағдайы қолайлы	иә = 0, жоқ = 1		
6	Ерлі-зайыптыла рдың бірінде немесе екеуінде де тұрақты табыстың болуы	иә = 0, жоқ = 1		
7	Ерлі-зайыптыла рдың біреуінің немесе екеуінің де жогары білім деңгейі	иә = 0, жоқ = 1		
8	Шаруашылықты жасау мүмкіндігі (тамақ дайындау, жуу, тазалау, қалдықтарды кәдеге жарату және т. б. бойынша проблемалар жоқ)	иә = 0, жоқ = 1		
9	Жарақат, улану және жазатайым оқиғалар бойынша қауіпсіз үй ортасы	иә = 0, жоқ = 1		

	Үйде және / немесе үй шаруашылығында а кеміргіштердің іздері жоқ	иә = 0, жоқ = 1		
10	А у ы р физикалық еңбектің болмауы (иә = 0, жоқ = 1 ауырды көтеру, су әкелу және т. б.)			
11	Темекі шегетін отбасы мүшелерінің болмауы	иә = 0, жоқ = 1		
12	Отбасы мүшелерінде құқық қорғау органдарымен проблемалардың болмауы	иә = 0, жоқ = 1		
13	Отбасындағы ба с қ а ересектермен проблемалардың болмауы (тұрақты даулар, бір-біріне деген немікұрайлылық, ұзак бір бірін көрмеу және т. б.)	иә = 0, жоқ = 1		
14	Отбасында жасөспірімдермен проблеманың болмауы	иә = 0, жоқ = 1		
15	Тұрақты құтімді қажет ететін созылмалы аурумен ауыратын науқастардың, мұгедектердің, психикалық науқастардың болмауы	иә = 0, жоқ = 1		
16	Отбасында созылмалы инфекциялық аурумен	иә = 0, жоқ = 1		

17	ауыратын адамдардың болмауы (АИТВ , туберкулез, ЖЖБИ)	иә = 0, жоқ = 1		
18	Стигма немесе маргиналдану н е м е с е кемсітушіліктің болмауы	иә = 0, жоқ = 1		
	Отбасының әлеуметтік-тұрмыстық жағдайлары бойынша жалпы балл: 8 және одан жоғары қауіп деңгейі; 4-7 орташа қауіп; 0-3 ең төменгі қауіп			
II.	Жүкті әйелдің денсаулығына байланысты	балл	балл	
1	Толтыру кезінде пациенттің жасы 18 жасқа дейін немесе 35 жастан асқан	жоқ = 0, иә = 1		
2	Нақты жүктілікке дейін 4 немесе одан да көп жүктілігі болған	жоқ = 0, иә = 1		
3	Босану арасындағы аралық 2 жылдан аз	жоқ = 0, иә = 1		
4	Анамнезінде - салмағы 2 кг-нан аз бала туу немесе мерзімінен бұрын босану	жоқ = 0, иә = 1		
5	Анамнезінде-өлі туылу	жоқ = 0, иә = 1		
6	Анамнезінде-кес арь тілігі	жоқ = 0, иә = 1		
7	Анамнезінде-ТБ А-мен туылған балалар	жоқ = 0, иә = 1		
8	Анамнезінде-түк ым қуалайтын аурулармен туылған балалар	жоқ = 0, иә = 1		
9	Анамнезінде-аур удан қайтыс болған балалар	жоқ = 0, иә = 1		
	Жүкті әйелдің денсаулығына байланысты жалпы балл: 5 және одан жоғары - жоғары қауіп деңгейі; 3-5-орташа қауіп; 0-2 төменгі қауіп			

III	Осы жүктіліктің барысы бойынша		балл	балл
1	Осы жүктілік қалаулы	иә = 0, жоқ = 1		
2	Осы жүктілік жоспарланған	иә = 0, жоқ = 1		
3	Есепке қоюдың уақтылығы	иә = 0, жоқ = 1		
4	Жүктілік кезінде д е н е салмағының қалыпты индексі (ДКИ) аясында жүреді ДКИ – 18,5-24,9)	иә = 0, жоқ = 1		
5	Жүктілік дene салмағының индексі негізінде есептелген жүктілік кезінде салмақ қосудың ұсынылған нормалары шенберінде жүреді (жалғыз жүктілік үшін)	иә = 0, жоқ = 1		
6	Экстрагенитальды аурулардың болмауы (терапевт корытындысы бойынша)	иә = 0, жоқ = 1		
7	Жүктіліктің асқынуларының болмауы (акушер-гинекол оғын корытындысы бойынша)	иә = 0, жоқ = 1		
8	патологиясыз УДЗ	иә = 0, жоқ = 1		
9	АҚ тұракты	иә = 0, жоқ = 1		
10	Дұрыс тамақтану (тұрақты тамақтану, коректік талышқтарға, кальцийге, басқа минералдар мен дәрумендерге	иә = 0, жоқ = 1		

	бай тағамның қажетті мөлшері)			
11	Тамақтану ерекшеліктері	иә = 0, жоқ = 1		
12	Дінгे байланысты ерекшеліктер	иә = 0, жоқ = 1		
Осы жүктіліктің барысы бойынша жалпы балл: 6 және одан жоғары - жоғары қауіп деңгейі; 3-5-орташа қауіп; 0-2-ен төменгі қаіп				
Шаранага уытты әсер ету. Ана тарапынан:		балл	балл	
1	Темекі шегу	жоқ = 0, иә = 1		
2	Алкогольді тұтыну	жоқ = 0, иә = 1		
3	Есірткіні қолдану	жоқ = 0, иә = 1		
4	Басқа улы заттарды қолдану	жоқ = 0, иә = 1		
5	Даму үшін белгілі ықтимал салдары бар терапевтік препараттарды қолдану (мысалы, психотроптық, құрысқаққа қарсы, ісікке қарсы препараттар).	жоқ = 0, иә = 1		
6	Стресстің, мазасыздықтың, депрессияның болуы (индикативті сұхбат және / немесе маманның диагнозы)	жоқ = 0, иә = 1		
Шаранага уытты әсер ету бойынша жалпы балл: 1 және одан жоғары жоғары қауіп деңгейі; 0-ден төменгі қауіп				
IV.	Шұғыл медициналық көмек көрсету бойынша	балл	балл	
1	Жыныс жолдарынан қан аралас шығындылар	жоқ = 0, иә = 1		
2	Кұрысу	жоқ = 0, иә = 1		
3	Қатты бас ауруы	жоқ = 0, иә = 1		

4	Іштің ауыруы	жоқ = 0, иә = 1		
5	Мол және токтаусыз құсу	жоқ = 0, иә = 1		
6	Ішті соғуы немесе құлау	жоқ = 0, иә = 1		
7	Жоғары температура	жоқ = 0, иә = 1		
8	Аяқ-қолдарда және дененің басқа бөліктерінде айқын ісінудің болуы	жоқ = 0, иә = 1		
9	Қағанақ суының кетүі	жоқ = 0, иә = 1		

Шұғыл медициналық көмек көрсету бойынша жалпы балл: 1 және одан жоғары - қауіптің жоғары деңгейі; 0-ең төмен қауіп

Корытынды, қауіп дәрежесі және бағыты:

Орташа және жоғары қауіп анықталған жағдайда "Отбасы туралы акпарат" нысанын толтырып, учаскелік дәрігерге тапсыру

Келесі бару. Мақсат.	Келесі барудың күні
----------------------	---------------------

Ескертпе:

- 1) АИТВ – адамның иммунтапшылық вирус;
- 2) ЖЖБИ – жыныстық жолмен берілетін инфекциялар;
- 3) ТБА – туа біткен ақаулар;
- 4) ДКИ - дене салмағының қалыпты индексі.

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
ұйымдастыру стандартына
5-қосымша

Баланың денсаулығы мен даму қаупін бастапқы бағалау

		1-ші патронаж, балл	2-ші патронаж, балл	
	Пренатальдық және неонатальдық кезеңдегі қауітер			
1	Ананың алкогольді шектен тыс тұтынушы пренаталы.	жоқ = 0, иә = 1		
2	Ананың тыйым салынған заттарды шектен тыс пайдалануы пренаталы	жоқ = 0, иә = 1		

	Дамудың белгілі ықтимал салдары бар терапиялық препараттардың пренатальды әсері (мысалы, психотроптық, құрыскакқа қарсы, ісікке қарсы препараттар).	жоқ = 0, иә = 1		
4	Отбасылық анамнезге негізделген есту қабілетінің жоғалту қаупі, оның ішінде синдромдық көріністер немесе жаңа туған нәрестенің бастапқы есту скринингі нәтижесіз болған жағдайларда, балага кейінгі скрининг қажет.	жоқ = 0, иә = 1		
5	Көру қабілетінің нашарлау қаупі, соның ішінде соқырлықты немесе көру қабілетінің нашарлауын тудыратын аурулардың отбасылық анамнезі.	жоқ = 0, иә = 1		
6	Босануға дейін күтімнің болмауы немесе жүктілік бойынша кеш есепке қою	жоқ = 0, иә = 1		
7	Туған кездегі салмағы 1000- 1501 грамм	жоқ = 0, иә = 1		
8	Гестациялық жасы 33 аптадан аз.	жоқ = 0, иә = 1		

	Орталық жүйке жүйесінің закымдануы немесе бұзылуы (соның ішінде неонатальды құрысулар, бассүйек ішіне қан құйылу, 48 сағаттан астам жасанды тыныс алу қажеттілігі, босану жарақаты).			
9		жоқ = 0, иә = 1		
10	Туа біткен ақаулар.	жоқ = 0, иә = 1		
11	Асфиксия (Апгар шкаласы бойынша бағалау 3-тен 5 минутқа дейін)	жоқ = 0, иә = 1		
12	Бұлшықет тонусының бұзылуы (гипертонус немесе гипотонус)	жоқ = 0, иә = 1		
13	Гипербилирубинемия (> 20 мг/дл).	жоқ = 0, иә = 1		
14	Гипогликемия (қан сарысындағы глюкоза деңгейі 20 мг/дл-ден төмен).	жоқ = 0, иә = 1		
15	Туа біткен метаболикалық бұзылыстың болуы	жоқ = 0, иә = 1		
16	Перинаталдық немесе туа біткен инфекция (мысалы, АИТВ, В гепатиті, мерез).	жоқ = 0, иә = 1		
17	Жаңа туған нәрестелерді қарқынды терапия бөлімшесінде 10 немесе одан да	жоқ = 0, иә = 1		

	көп күн ауруханаға жатқызу.			
18	Дамудың кешігү қаупін арттыратын генетикалық синдромның болуы.	жоқ = 0, иә = 1		
	Пренаталдық және неонаталдық кезеңдегі қауіптер бойынша жалпы балл: 3 және одан жогары - жоғары қауіп деңгейі; 1-2-орташа қауіп; 0-ен төменгі қауіп			
	Постнатальдық кезеңдегі қауіптер			
1	Ата-ана немесе қамкоршы баланың даму жағдайына аландаиды.	жоқ = 0, иә = 1		
2	Орталық нерв жүйесінің дамуы үшін салдары бар ауыр сырқаттанушыл ық немесе травматикалық зақым, бұл балалар қарқынды терапия бөліміне 10 немесе одан да көп күнге жатқызуды талаң етті.	жоқ = 0, иә = 1		
3	Веноздық қандағы қорғасын деңгейінің жоғарылауы (15 мкг/дл деңгейінде немесе одан жоғары).	жоқ = 0, иә = 1		
4	Дамудың айтарлықтай органикалық немесе бейорганикалық қабілетсіздігі, айқын темір тапшылығы анемиясы.	жоқ = 0, иә = 1		

5	Созылмалы немесе ауыр отит (кем дегенде 3 айға созылуы).	жоқ = 0, иә = 1			
6	АИТВ-инфекция сы.	жоқ = 0, иә = 1			
7	Тамақтану проблемасы (6 айға дейінгі нәрестелер үшін ерекше емшек сұтімен коректендіру жоқ, 6 айдан бастап балаларда жеткілікті және теңдестірілген қосымша тағамның болмауы, темір тапшылығы анемиясы)	жоқ = 0, иә = 1			
8	Асқынған тіскегісі	жоқ = 0, иә = 1			
	Постнаталдық кейінгі кезеңдегі қауіптер бойынша жалпы балл: 3 және одан жоғары - жоғары қауіп деңгейі; 1-2-орташа қауіп; 0-ең төменгі қауіп				
	Балаға зорлық-зомбылық, қатыгездік және / немесе немкұрайлы қарау				
1	Балаға қатысты зорлық-зомбыл ық пен катығез қарым-қатынас көрсетілген жағдай.	жоқ = 0, иә = 1			
2	Көгерген, абразиялар, жарақаттар, күйіктер, көздің торқабығының қанталауы, олардың сипаты жоғарыда келтірілген түсіндірмеге сәйкес келмейді	жоқ = 0, иә = 1			
3	Сусыздану, баздану, бөртпе	жоқ = 0, иә = 1			

4	Киімі кір, баланың киімі маусымға (жоқ = 0, иә = 1 температурага) және киім өлшеміне сәйкес келмейді				
5	Киімі таза емес, ескірген ісі бар	жоқ = 0, иә = 1			
6	Жоспарланған профилактикалы қ қызметтерді алудың айтарлықтай (3 айдан астам) кешігүі	жоқ = 0, иә = 1			
7	Медициналық ауытқусызы иммундаудың айтарлықтай (3 айдан астам) кешігүі	жоқ = 0, иә = 1			
Жалпы балл: жоғары қауіп-1 балл және одан жоғары					
Отбасының әлеуметтік-психологиялық және тұрмыстық жағдайлары					
1	Бала екі ата-анасымен бірге тұрады	иә = 0, жоқ = 1			
2	Отбасындағы психологиялық қолайлы, микроклимат жіңі және қарқынды жанжалдармен тұрмыстық зорлық-зомбыл ық жоқ	иә = 0, жоқ = 1			
3	Әкесі баласымен үнемі бірге уақыт өткізеді (ойнайды, сөйлеседі, оқиды, шомылдырады)	иә = 0, жоқ = 1			
4	Үйде баланың жасына сәйкес келетін кітаптар бар	иә = 0, жоқ = 1			
	Үйде баланың жасына сәйкес				

5	оыйншықтарды ала алатын арнайы орын бар	иә = 0, жоқ = 1			
6	Отбасының санитарлық-тұрмыстық үй жағдайы қанағаттанарлық (ылғалды, суық, тығыздық жоқ)	иә = 0, жоқ = 1			
7	Жылыту және тاماқ дайындау қатты отынды (көмір, отын) пайдаланбай жүзеге асырылады	иә = 0, жоқ = 1			
8	Отбасының материалдық жағдайы табыс деңгейі бойынша жақсы	иә = 0, жоқ = 1			
9	Ата-аналардың бірінде немесе екеуінде де тұрақты табысы бар	иә = 0, жоқ = 1			
10	Ерлі-зайыптыла рдың біреуінің немесе екеуінің де жоғары деңгейдегі білімі бар	иә = 0, жоқ = 1			
11	Үйде және/ немесе үй шаруашылығында кеміргіштердің іздері жоқ	иә = 0, жоқ = 1			
12	Отбасы мүшелерінде жоқ темекі шегетіндер	иә = 0, жоқ = 1			
13	Отбасы мүшелерінің құқық қорғау органдарымен проблемалары жоқ	иә = 0, жоқ = 1			

	Отбасы мүшелері психоактивті заттарды, оның ішінде алкоголь мен есірткіні т е р і с пайдаланбайды	иә = 0, жоқ = 1			
14	Отбасында жасөспірімдерге қатысты проблемалар жоқ	иә = 0, жоқ = 1			
15	Тұрақты күтімді талап ететін созылмалы науқастар, мүгедектер жоқ	иә = 0, жоқ = 1			
16	Отбасында созылмалы инфекциялық науқастардың болмауы (АИТВ , туберкулез, ЖЖБИ)	иә = 0, жоқ = 1			
17	Отбасында психикалық ауруылары бар мүшелерінің болмауы	иә = 0, жоқ = 1			
18	Отбасында психикалық ауруылары бар мүшелерінің болмауы	иә = 0, жоқ = 1			
19	Анада стресстің, мазасыздықтың, депрессияның болмауы (иә = 0, жоқ = 1 индикативті сұхбат негізінде анықталған)	(иә = 0, жоқ = 1			
Отбасының әлеуметтік-психологиялық және тұрмыстық жағдайлары бойынша жалпы балл: 8 және одан жоғары - жоғары қауіп деңгейі; 4-7-орташа қауіп; 0-3-ен төменгі қауіп					
Үй ішіндегі қауіптің ықтимал көздері					
1	Балалар кереуеті (балада бөлек керует жоқ, бала керуеттен өсіп кетті, жұмсақ қоршаулары бар кереует, үлкен жастықтар,	жоқ = 0, иә = 1			

	көрпелер және үлкен жұмсақ ойыншықтар)			
2	Электр, газ, ыстық (ас үй пеші, пеш, шәйнек, қайнаған су және ыстық тамақ, жылтықыштар, розеткалар балаға қол жетімді)	жоқ = 0, иә = 1		
3	Тұрмыстық химия (ыдыс жууға/ кір жууға арналған құралдар, инсектицидтер балаға қол жетімді)	жоқ = 0, иә = 1		
4	Үйдегі алғашқы көмек жинағы (таблетка, капсула, сироп түріндегі кез-келген дәрі-дәрмектер мен витаминдер балаға қол жетімді)	жоқ = 0, иә = 1		
5	Ауыр заттар, жиһаз (бекітілмеген сөрелер, комодтар, шкафтар, орындықтар, үстелдердегі вазалар, терезелердегі гүлдер, тумбалардағы теледидарлар мен мониторлар)	жоқ = 0, иә = 1		
6	Ұсақ заттар (батареялар, тиындар, түймелер, гайкалар, ұсақ ойыншықтар, ойыншық	жоқ = 0, иә = 1		

	бөлшектері баланың қол жететін жерде)			
7	Өткір заттар (ине, пышақ, шегел, құрылым құралдары (бұрағыштар, бүрғылар, аралар, қылара, темір аралар баланың қол жететін жерде)	жоқ = 0, иә = 1		
8	Биіктік (терезе ернеуі, баспалдақ, жиһаз, соның ішінде кереуеттер, дивандар, үстелдер, сөрелер балаға қол жетімді)	жоқ = 0, иә = 1		
9	Терезеден құлау қаупі (терезелерде желдеткіш, бекіткіштер/блокираторлар немесе торлар жоқ немесе төк жоғарғыны ашу мүмкіндігі жоқ)	жоқ = 0, иә = 1		
10	Есіктердің, қауіптіашылып-жабылуы (ішкі, кіреберіс) балаға қол жетімді	жоқ = 0, иә = 1		
11	Б ө л м е өсімдіктері (өсірепе улы) баланың қол жететін жерде	жоқ = 0, иә = 1		
12	Үй жануарлары бала тұратын үйде/пәтерде өмір сүреді	жоқ = 0, иә = 1		
13	Отбасы мүшелері пәтердің /үйдің ішінде темекі шегеді	жоқ = 0, иә = 1		

Үй ішіндегі қауіп-қатер бойынша жалпы балл: 4 және одан жоғары жоғары қауіп деңгейі; 1-3-орташа қауіп; 0-ен төменгі қауіп					
Физикалық дамуды мониторингтеу			балл	балл	
1	Бас шенбері	см			
2	Бас шенбері жасына қарай (z <-2 немесе z >3)	жоқ = 0, иә = 1			
3	Бойы (дene ұзындығы)	см			
4	Жасына қарай бойы (дene ұзындығы)	$z > -2$: 0 $-2 > z > -3$: 1 $-3 > z$: 2			
5	Салмақ	кг			
6	Салмағы / бойы (дene ұзындығы)	кг/м			
7	Жасына қарай салмағы / бойы (дene ұзындығы)	$2 > z > -2$: 0 $-2 > z > -3$ немесе $2 < z < 3$: 1 $-3 > z$ немесе $z > 3$: 2			
Физикалық даму бойынша жалпы балл: 2 және одан жоғары - жоғары қауіп деңгейі; 1-орташа қауіп, 0-ен төменгі қауіп					
баланың нейропсихикалық дамуына мониторинг			балл	балл	
1	Қозғалтқыш сферасы 12 айға дейін	орташа балл			
2	Сезімтал сфера және 12 айға дейін сойлеу	орташа балл			
3	12 айға дейін әлеуметтік сфера	орташа балл			
4	1 жастан асқан баланың қозғалыс сферасы	орташа балл			
5	Бір жастан асқан сезімтал сферасы	орташа балл			
6	Бір жастан асқан баланың тілінің дамуы	орташа балл			
7	Бір жастан асқан баланың әлеуметтік дағдылары	орташа балл			

Нейропсихикалық физикалық даму бойынша орташа балл: 1,0-1,75-жоғары қауіп деңгейі; 1,75 – 2,5-орташа қауіп, >2,5-ең төменгі қауіп		
Корытынды, қауіп дәрежесі және бағыты:		
Орташа және жоғары тәуекел анықталған жағдайда "Отбасы туралы акпаратты қабылдау-беру нысанын" участкелік дәрігерге толтыру		
Келесі бару. Мақсат.	Келесі барудың күні	

Ескертпе:

- 1) АИТВ – адамның иммунтапшылық вирус;
- 2) ЖЖБИ – жыңыстық жолмен берілетін инфекциялар.

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
ұйымдастыру стандартына
6-қосымша

Патронаждық сөмкені жабдықтау

№	Атауы	Саны (дана)
1.	Сантиметрлік таспа	1
2.	Ростомер	1
3.	Транскутанный билирубинометр	1
4.	Пульсоксиметр	1
5.	Глюкометр	1
6.	Балаларға арналған портативті таразы	1
7.	Дене температурасын өлшеуге арналған термометр	1
8.	Бөлме температурасын өлшеуге арналған термометр	1
9.	Дәке 10 x 10 метр	1
10.	Стерильді дәке таңғыш 7 метр x 14 сантиметр	1
11.	Серпімді таңғыш	1
12.	Жабысқақ сылақ	1
13.	Балалар манжеттері бар тонометр	1
14.	Ересектерге арналған манжеттермен тонометр	1
15.	Этил спиртінің ерітіндісі 70,0% - 100,0 миллилитр	1
16.	Стерильді мақта 50 грамм	1
17.	Спирттік майлыштар	20
18.	Стерильді дәке майлыш 16 сантиметр x 14 сантиметр	1
19.	Бір рет колданылатын шпательдер	10
20.	Медициналық бір реттік маскалар	10

21.	Бір рет қолданылатын медициналық қолғаптар	10
22.	БШЫАҚ схемаларының буклеті	1
23.	Ақпараттық схемалар буклеті	1
24.	0-ден 3 жасқа дейінгі балаларға арналған суреттері мен мәтіні бар балаларға арналған мемлекеттік және ресми тілдерде 10-12 беттен тұратын иллюстрацияланған кітап	2
25.	Төтенше жағдай туралы ескерту схемасы	5
26.	Портативті үялды байланыс құралы (планшет)	1
27.	Үлестірме материал (брошюралар, жадынамалар)	

Ескертпе:

БШЫАҚ – балалық шақтағы ауруларды ықпалдастыра қарау.

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
ұйымдастыру стандартына
7-қосымша

Жаңа туған нәрестені тексеру

тері жағдайы: бозаруы, цианоз, сарғаю, бөртпе, құрғактық, кіндік жағдайы;
бас пен мойынды тексеру: еңбектің ісінуі, шертулер мен сықырлар, таңдай жырығы,
туған кездегі бас ісігі, птоз, көздің түбінен қызғылт рефлекстің болмауы (барлық жаңа
туған нәрестелерде көздің торлы қабығынан қызыл жарықтың шағылышын көру үшін
жұқа фонаръ көмегімен көздің түбінен қызғылт рефлексті тексеру қажет) колобома,
нистагм, құлақ қалқандарының деформациясы.

тыныс алу: тахипноэ, кеуде қуысының икемді жерлерінің тартылуы, тыныс алу
кезінде әдеттен тыс дыбыстар.

жүрек-қантамыр жүйесі: тахикардия, аритмия, жүрек шуы, сан артериясында
пульстің болмауы немесе әрең сезілуі, туда біткен жүрек ақауларын анықтау үшін
пульсоксиметриялық скрининг жүргізеді:

(- скринингтің оң нәтижесі (төменде көрсетілген белгілердің кез келгенінің болуы):
қанның оттегімен қанығу деңгейі (SpO_2) кез келген аяқ-қолда $< 90\%$ немесе $SpO_2 < 95\%$ оң қолмен және оң аяқта бір сағаттық үш өлшемде немесе оң жақтағы нәтижелер
арасындағы $> 3\%$ айырмашылық. бір сағаттық аралықпен үш өлшемде оң қол мен оң
аяққа; – оң нәтижемен- $SpO_2 \leq 90\%$ кезінде оттегін беріңіз, гипоксияның басқа
 себептеріне (мысалы, сепсис) терапия жүргізіңіз, баланы дереу стационарға жіберіңіз.)

тірек-қимыл аппараты: омыртқаның тұтастығы, сынықтар, аяқ-қолдар мен тері қатпарларының асимметриясы (1 айға дейінгі балаларда Барлоу мен Ортолани сынамаларын орындаңыз)

психо-физикалық даму;

фенотиптік өзгерістер: егер екіден көп өзгеріс табылса, науқасты неврологиялық/ психомоторлық жағдайды бағалау үшін маманға жібереді

Ішті, жыныс мүшелерін тексереді: кіндік/жыныс мүшелерінің ауытқулары, көлемді түзілімдер, грыжалар, аталық бездердің түспеуі.

Неврологиялық жағдайды тексереді: жаңа туған нәрестенің рефлекстерінің болуы бүлшықет тонусы, опистотонус.

Басқалары: ата-ана мен жаңа туған нәресте арасындағы өзара әрекеттесу

даму проблемаларын анықтау мақсатында бала күтімі бойынша жағдайларды бағалайды; екпе мәртебесі;

транскутан билирубинометр немесе Крамер шкаласы арқылы гипербилирубинемияның болуын анықтайты, әсіресе өмірдің алғашқы 72 сағатында.

- Оң нәтиже болған жағдайда: билирубин деңгейі бақылау көрсеткішінен асып кетсе ("Жаңа туған нәрестелердің сарғаюын емдеуге арналған билирубин деңгейінің шекті мәндері" қосымшасын қаранды), күдікті инфекцияны емдеу жүргізіледі, балаға деру (6 сағат ішінде) фототерапия жүргізу үшін стационарға жіберініз.

- Билирубин деңгейі тәмендегендегі, бірақ 50 ммоль/л (2,9 миллиграмм/децилитр) шегінде болса, өлшеуді қайта жүргізеді (24 сағаттан кешіктірмей)."

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді

ұйымдастыру стандартына

8-қосымша

Тақырыптық бағыттар

p/c №	Бағыт	Мазмұны
Жүкті әйелдердің патронажы		
1	Әйелдің денсаулығы және жүктілік кезіндегі тамақтану	Саламатты өмір салты (ұйқы; физикалық белсенділік; тамақтану ; гигиена; үй жануарларын қоса алғанда үй ортасы; темекі шегудің , алкогольдің, есірткінің зияны; жүкті әйелдерді таза ауамен қамтамасыз етуіндің маңыздылығы) Микроэлементтердің жетіспеушілігі және тамақтанудың тенгерімсіздігі ЖЖБИ және ИЕА диагностикасы және емдеу Медициналық көмекке жүгіну

2	Әйелдің әл-ауқаты	Психикалық денсаулық және корғаныс факторлары Депрессия, мазасыздық, стресс Тұрмыс жағдайлары Табыс деңгейі Серіктестік қатынастар Отбасының қолдауы
3	Ананың балаға деген байланысын қалыптастыру және ата-анаға дайындық	Ананың балаға деген байланысын өрте қалыптастырудың маңыздылығы Жауапты ата-ана Босануға дайындық Ата-ана болуға дайындық
4	Емшек сүтімен емізуге дайындық	Емшек сүтімен емізудің маңыздылығы Жұktі әйелді емшекпен емізуге дайындау Күйеуін (серіктесін) емшекпен емізуге дайындау және отбасының қолдауы
5	Қауіпсіздік және әйелді корғау	Кездейсок жарақаттардың алдын алу Қатыгездік пен зорлық-зомбылықтың алдын алу және өрте анықтау
Балалардың патронажы		
6	Балалардың денсаулығы мен дамуы	Ерте жастағы балалардың физикалық және психоэлеуметтік дамуы Жалпы балалар ауруларының алдын алу және емдеу Бала күтімінің дұрыс әдістері Ауыз қуысының гигиенасы және тіскегісін алдын алу Физикалық белсенділік, баланың қозғалыштығын және ұйқының ұзақтығын шектеу Баланың дамуын қолдау Уақтында және толық иммундау Пассивті темекі шегуден корғау
7	Емшек сүтімен емізу және тамактандыру	Емшек сүтімен емізудің маңыздылығы Емшек сүтімен емізу және емшектен босату әдістері Емшек сүтімен емізу мәселелерін шешу Қосымша тағамдарды дайындау және енгізу Тамактандыру режимі, тамактанудың әртүрлілігі

		Витаминдер мен микроэлементтер бар тағамдық қоспалар Беймдеп тамақтандыру
8	Балалармен қарым-қатынас және жауапкершілікпен тәрбиелеу	Ерте қарым-қатынас Баланың белгілерін тану және оларға жауап беру Жағымды эмоцияларды білдіру Позитивті ата-ана тәжірибесі Позитивті тәртіп Тенденстірліген гендерлік тәрбие
9	Ерте оқыту	Баланың дамуы үшін ерте оқытудың маңыздылығы Күн тәртібі арқылы ерте оқыту Ойын сабактары Құрдастарымен өзара әрекеттесу Даму үшін ынталандыруыш және қауіпсіз орта құру Мектепке дейінгі білім беру бағдарламаларына қатысадың маңыздылығы
10	Баланың қауіпсіздігі және корғанысы	Жол-көлік жарақаттарының алдын профилактикасы Улану жағдайларын алдын алу Суга бату жағдайларының алдын алу Құлау жағдайларының алдын алу Күннен көргау Бала ұбықтаған кезде қауіпсіздікті қамтамасыз ету Ағзаның қызып кетуі мен тоқып қалуының алдын алу Қатыгездік пен зорлық-зомбылық профилактикасы және ерте анықтау
11	Ата-аналардың психикалық денсаулығы мен әл-ауқаты	Серіктестік қатынастар Отбасын жоспарлау Тәрбиелеудегі жиі кездесетін мәселелер Эмоциялар және психикалық денсаулық Отбасы мен әріптестердің колдауы

Ескертпе:

- 1) ЖЖБИ – жыныстық жолмен берілетін инфекциялар;
- 2) ИЕА – инфекциялық емес аурулар.

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
үйімдастыру стандартына
9-қосымша

Отбасын прогрессивті сүйемелдеудің жеке жоспары

№	Мақсаты: әрекет, іс-шаралар	Жауапты тұлғалар	Мерзімдері	Күтілетін нәтиже	Орындалуы туралы белгі
1					Орындалды Орындалмады
2					Орындалды Орындалмады
3					Орындалды Орындалмады

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
үйимдастыру стандартына
10-қосымша

Отбасы туралы ақпарат

№	Көрсеткіштер	Деректер
1	Баланың аты-жөні (ТАӘ)	
2	Баланың туған күні (күні / айы / жылы)	
3	Жынысы:	
4	ЖСН	
5	Тіркелген тұрғын	
6	Мекен-жайы	
7	Иммундау статусы	
8	Қауіптің түрі мен дәрежесі (орташа, жоғары)	
9	Отбасы құрамы	
10	Отбасындағы қатынастардың сипаты	
11	Тұрғын үй-тұрмыстық жағдайлары	
12	Тұрақты табыстың болуы туралы мәліметтер (жалақы, жәрдемақылар мен жеңілдіктер, басқа да кірістер)	
Медицина қызметкері тапсырды		Жалпы практика дәрігері ТАӘ қабылдады
Қолы _____		Қолы _____
Беру күні мен уақыты		Беру күні мен уақыты
Әлеуметтік қызметкер ТАӘ қабылдады		
Қолы _____		
Беру күні мен уақыты		

Ескертпе:
ТАӘ – тегі, аты, жөні.

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
үйымдастыру стандартына
11-қосымша

**Әйелдер мен балалардың құқықтарын қорғау жөніндегі қызметті жүзеге асыратын
мемлекеттік және мемлекеттік емес үйымдардың тізбесі**

Үйымның атауы	Қызметтің атауы	Қызмет көрсетеу шарттары	Қызмет көрсетеу мерзімі	Байланыс ақпараты	Ескерту
Әлеуметтік көмек					
Құқықтық көмек					
Психологиялық-педагогикалық көмек					
Медициналық көмек					
Басқа қызметтер					

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
үйымдастыру стандартына
12-қосымша

Даму және ерте араласу орталығының минималды штаттары

п/н №	Лауазымның атауы	Штат бірліктерінің саны
1	Орталық менгерушісі (дәрігер)	1
2	Медициналық мейіргер (аға мейіргер)	1
3	Кеңейтілген практикадағы медициналық мейіргер (аға мейіргер)	1
4	ПӘПМ аға мейігері	1
5	БДК мейіргері	2

Ескертпе:
1) ПӘПМ – патронаждық қызмет көрсетудің әмбебап прогрессивті моделі.
2) БДК – баланы дамыту кабинеті.

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
үйымдастыру стандартына
13-қосымша

Оқу әдістемелік орталықтың ең тәменгі штаттары

п/н №	Лауазымның атауы	Штат бірліктерінің саны
1	БЖАЫҚ / ПӘПМ үйлестірушісі	1
2	Дәрігер жаттықтырушы	2

3	Кіші медициналық персонал	1
4	Менеджер	1

Ескертпе:

- 1) БШЫАҚ – балалық шақтағы ауруларды ықпалдастыра қарау;
- 2) ПӘПМ – патронаждық қызмет көрсетудің әмбебап прогрессивті моделі.

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
ұйымдастыру стандартына
14-қосымша

Стационарлық жағдайда педиатриялық көмек көрсететін деңсаулық сақтау ұйымдарының штаттары

p/c №	Лауазымның атаяуы	Штат бірліктерінің саны
1	Бөлімше менгерушісі, дәрігер-педиатр	Бөлімшеге 1
2	Бөлімшениң педиатр-дәрігері	15 төсекке 1
3	Палаталық мейіргер	15 төсекке 9,5
4	Емшара мейіргері	15 төсекке 1
5	Аға мейіргер	Бөлімшеге 1
6	Науқастарды құту бойынша кіші мейіргер	15 төсекке 9,5
7	Шаруашылық бикесі	Бөлімшеге 1
8	Кіші медициналық персонал	Бөлімшеге 2 лауазым
9	Күндізгі стационардың дәрігер-педиатры	10 төсекке 1
10	Күндізгі стационардың мейіргері	10 төсекке 1

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
ұйымдастыру стандартына
15-қосымша

Баланы дамыту кабинетін жараптандыру

Баланың даму кабинеті мынадай бұйымдармен жараптандырылады:

- 1) балалар, ересектер таразысы, екі жасқа дейінгі және екі жастан асқандар үшін бой өлшегіш, сантиметрлік таспа;
- 2) тасымалданатын бой өлшегіш пен таразы;
- 3) жаңа туған нәрестеге арналған жылу режимін сақтау, шомылу, тамақтандыру, релактация жүргізу дағдыларына үйрету, қауіпсіз орта құру және жарапат алған немесе жазатайым оқиға кезінде үйде алғашқы көмек көрсету бойынша практикалық сабактар өткізуге арналған жиынтық;
- 4) жылу тізбегін көрсетуге, баланы дұрыс орналастыруға және кеудеге қоюға, шұғыл көмек көрсетуге арналған қуыршақ;

5) балаға қосымша тамақ дайындауға үйрету жөніндегі ресурстық орталық (қауіпсіздік техникасын сақтаған кезде);

6) отоакустикалық әмиссияны және қысқа патенттік есту түындаған әлеуеттерді тіркеуге арналған аспап;

7) оқу материалдары мен көрнекі құралдардың ең аз жиынтығы (орыс және қазақ тілдерінде): балалар ауруларын кешенді жүргізу схемаларының буклеті, ананың жадынамасы, дені сау баланы патронаждау жөніндегі ақпараттық карталар буклеті, "Ерте жастағы балалардың физикалық және психоәлеуметтік дамуы" оқу-әдістемелік құралы, баланың өсуі мен дамуының жеке картасы, Отбасындағы ерте жастағы балаларды күту, "Дені сау балаға арналған жазба нысандары", "Жүкті әйел мен бала емізетін ананың тамақтануының 24 сағаттық репродукциясын жазу нысаны" құнтізбесі, емшек сүтімен емізу туралы бейнефильм, қосымша тамақтандыру технологиясы бойынша бейнефильм, емшек сүтін қолмен сауып алу әдістемесі бойынша жадынама. Оқу плакаттары: баланы емізуге дұрыс орналыстыру қеудеге салу техникасы және баланың қеудеге орналасуы, тамақтану пирамидасы, әкелерді тарту, қауіпсіз орта және жарақаттар мен жазатайым оқығалардың алдын алу, балалардың дамуын бақылау және скрининг, ойындар, оқу және балалармен қарым-қатынас. Емшек сүтімен емізу және қолмен сауып алу әдістері мен техникасы бойынша анаға арналған жадынама;

8) дыбыс шығару үшін арналған жануарлар мен құстардың ойыншықтар жиынтығы (сиыр, қаз, мысық, ит, тауық, үйрек);

9) музыкалық аспаптар жиынтығы (ксилофондар, барабандар, сырнайлар);

10) дыбысталатын ойыншықтар (әр түрлі жиіліктегі дыбыстар шығаратын сылдырмақтар, ысқырғыштар);

11) баулар, моншақтар (үлкен, пластмасса және ағаш);

12) қолға ("қолғап") және саусаққа (саусақ ойыншықтары) киілетін ойыншықтар;

13) қақпағы жоқ және қақпағы бар қораптар немесе жәшіктер жиынтығы (ағаш немесе пластмасса);

14) әртүрлі өлшемдегі түрлі-түсті қубиктер жиынтығы (ағаш немесе пластмассадан)

;

15) тактильді қорап (ағаш);

16) "құлыштар" тактильді-дамыту панелі;

17) есіктері мен құлыштары бар үйшік;

18) қуыршақтар жиынтығы;

19) қуыршақтарға арналған жиһаз және ыдыс-аяқ жиынтығы;

20) өнімдер жиынтығы (жемістер, көкөністер);

21) әр түрлі пішіндегі сақиналары бар пирамidalар;

22) кіші пирамidalар (стакан түрінде);

23) матрұшка (ағаш);

24) пазылдар (тақталар, монтессори рамкалары);

- 25) Коос кубиктері, Сеген тақталары;
- 26) ойыншықтарды сақтауға арналған пластикалық ыдыстар;
- 27) бейнематериалды көрсетуге арналған монитор;
- 28) сабақ өткізуге арналған орын, үстел, орындықтар.

Қазақстан Республикасында
педиатриялық көмек көрсетуді
үйимдастыру стандартына
16-қосымша

Оқу-әдістемелік орталықты жарақтандыру

р/н №	Атауы	Саны
1. "Дені сау бала" тренингі		
1	Ноутбук	15
2	"Патронаждық мейіргер", "Стационардағы балалар", "Ерте жастағы балаларға күтім жасау" оқу бағдарламасы орнатылған планшет	15
3	Интернеті бар компьютер	1
4	Мультимедиялық проектор	1
5	Штативтегі экран, ақ күнгірт	1
6	Көп функциялық құрылғы	1
7	Күшайткіші бар динамиктер	2
8	Күшайткіші бар сымсыз микрофон	1
9	Компьютерлік үстел	1
10	Орындықтар	15
11	Оқу үстел	8
12	Баланы орауга арналған үстел	1
13	Ойыншықтарға арналған шкаф	1
14	Ойыншықтар мен кітаптар жиынтығы	2
15	Құжаттамаға арналған шкафттар	1
16	Балаларға арналған таразы	1
17	Ересектерге арналған еден таразы	1
18	2 жасқа дейінгі балаларға арналған жылжымалы бой өлшегіш	1
19	2 жастан асқан балаларға арналған бой өлшегіш	1
20	Қазақ және орыс тілдерінде "қашан дереу жүгіну керек" қабырга сыйбасы	1
	"Жүкті және бала емізетін ананы тамақтандыру пирамидасы"	

21	кабырға сызбасы, қазақ және орыс тілдерінде	1
22	"Емшек сүтімен емізу техникасы" кабырға сызбасы, қазақ және орыс тілдерінде	1
23	Отбасындағы ерте жастағы балаларды күту күнтізбесі, ПӘПМ бойынша схемалар (үй ортасы және қауіпсіздік, баланы тәрбиелеу өнері, емшек сүтімен тамақтандыру, қосымша тамақтандыру), қазақ және орыс тілдерінде	1
24	Оқу тақтасы	
25	БЖАЫҚ схемаларының буклеті	15
26	Ақпараттық карталар буклеті	15
27	"Қазакстан, балаларға стационарлық көмек көрсету" қалта анықтамалығы баспа нұсқасы, мобиЛЬДІ қосымша	15
28	ПӘПМ модульдері	15
29	"Медициналық-әлеуметтік оналтуды қоса алғанда, алғашқы медициналық-санитариялық көмек, әлеуметтік корғай, қоғамдық денсаулық қызметтерін интеграциялау негізінде Мультипрофильді патронаж" әдістемелік ұсынымдары	15
30	Балалар төсегі	1
31	Балалар киімі бар қуыршақ	5
32	Дене температурасын өлшеуге арналған термометр-1 Ауа температурасын өлшеуге арналған термометр - 1 Судың температурасын өлшеуге арналған термометр - 1	1
33	Анаға арналған жадынама (БЖАЫҚ бойынша схемалар буклеті)	10

Ауыз арқылы қабылдайтын регистратация пункти

34	Төсек-орын жинағы бар керуерт	1
35	Түмбочка	1
36	Ауыз арқылы қабылдайтын регистратациялық түзы	15
	Үйдис-аяқ жиынтығы (шыныаяқтар, қасықтар, контейнерлер): ішуге арналған шыныаяқтар-2	

37	ас қасық-10 шай қасықтар - 10 шанышқылар – 10 ас үй пышактары-3 стандартты стакан 200 мл-3 1 л – дейінгі градуирленген кружка - 1 электр шэйнек-1 суды сақтауга арналған ыдыс (2-3 литр) - 1	1
38	Ойыншықтар мен кітаптар жыныстығы	1
39	Ауыз арқылы қабылдайтын регистратациялық тұзының ерітіндісін дайындауга арналған үстел, демонстрациялар	1
40	Бала күтүшісіне арналған орындық	1
41	Сагат	1
42	Горшок	1
43	Горшоктарға арналған резервуар	1
44	Ауа температурасын өлшеуге арналған термометр	1
45	Ауыз арқылы қабылдайтын регистратация пункттің есебі кітабы	1

Қосымша тамак дайындауга арналған бөлме

46	Электр плитасы	1
47	Сору желдеткіші, тоңазытқыш	1
48	Кәстрөл	3
49	Ет тартқыш	1
50	Үш өлшемді темір елек (ұлken, орташа, ұсақ)	3
51	Өнімдер жыныстығы (ет, балық, субөнімдер, бұршак дақылдары, кою жасыл және сары-қызғылт сары көкөністер мен жемістер), жарма (куріш, қарақұмық, жүгері)	
52	Қосымша тамақтандыруға арналған плакаттар (мемлекеттік және реcми тілдерде)	6
53	Үккіш	3
54	Оқтау	3
55	Бір рет қолданылатын ыдыс-аяқ жыныстығы (тұрақты) табак, қасық, шыны	15

2. "Балаларға стационарлық көмек көрсету" тренингі

56	Медициналық шкаф	1
57	Диазепамға арналған Сейф (муляж)	1
58	Жылжымалы оттегі концентраторы, редукторы бар оттегі баллоны	1
59	Мұрын шанышқылары	5
60	Мұрын катетері-Шаръер шкаласы бойынша 6,8,10,12 Өлшем	5
61	Назогастральды зондтар	5
62	Микроклизмадағы сүйық диазепам	5
63	Венаішілік енгізуге арналған системалар	5
64	Мақта 500 грамм	5
65	Спирт 70% -30 миллилитров	5
66	Шпатель	5
67	Дене температурасын өлшеуге арналған термометрлер	5
68	Балаларға арналған көбелек инелері және / немесе канюля	5
69	Глюкометр	1
70	Ауа температурасын өлшеуге арналған термометр	1
71	Электр сорғыш	1
72	Амбу педиатриялық қап – 550 миллилитр – 1, неонатальды 280 миллилитр-1	1-ден
73	Секундтық стрелкасы бар сагат	4
74	Қолдан жасалған 2 жастағы баланы иммобилизациялауға арналған қатты такта (50 x 100 сантиметр)	1
75	Небулайзер	2
76	Дозаланған оттегі беруге арналған колдан жасалған, дозаланған сальбутамол беруге арналған маскасы бар (аэрозольді нысаны) спейсерлер (дозиметрлер) дозаланған сальбутамол беруге (пластикалық бөтелке, ҚА 4-тарау) ауыстыру	1
77	Оттегі үшін дозиметрлер, ауа өткізгіштердің өлшемдері 0;1;2; 2,5	1
78	Отоскоп	1

Қысқартулар тізімі:

- 1) ПӘПМ – патронаждың әмбебап прогрессивті моделі;
- 2) БЖАЙҚ – бала жасындағы ауруларды ықпалдастыра қарау.
- 3) ҚА – Қалта анықтамасы.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК